

1

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پژوهش و ارائه کلاسی، شیوه کار و امتیازات.

الف- شیوه کار:

- 1-انجام پژوهش یک صفحه ای از موضوع
- 2-تحويل کار به مسئول گروه
- 3-تهیه کار شاخص توسط مسئول گروه
- 4-ارائه گزارش کار افراد به استاد طبق جدول آینده
- 5-ارائه گروهی کار در کلاس

ب-مزیت این شیوه:

- 1- قابلیت فراگیری برای همه کلاس
- 2-داشتن ثمره آموزشی
- 3-آشنایی با تعدادی از موضوعات روز یا مرتبط با کتاب

ج- امتیازات:

- 1- امتیاز سه نمره برای 9 کار، هر کار = یک امتیاز = یک تست
- 2- طرح یک سوال تشریحی از یکی از کارها
تبصره: افراد انصرافی باید در پایان ترم کار یکی از دوستان را
کپی و برای توانایی پاسخ به سوال تشریحی مطالعه کند
- 3- دانشجویان شرکت کننده در پژوهش در زمان امتحان به
تعداد امتیاز گرفته شده لزوماً باید از تستها را حذف کند تا
امتیاز کار برای آنها منظور شود بدیهی است عدم حذف تستها
به منزله انصراف از امتیاز کلاسی محسوب میشود
(ضرورت حذف تستها به واسطه این است که نمره فوق بارم
بیست از نظر اموش قابل قبول نیست)

4

[illegible]

درآمدی تحلیلی بر انقلاب اسلامی ایران

محمد رحیم عیوضی • محمد حیوادهراتی

ویراسته شده

فصل اول

تعریف مفاهیم و عوامل شکل گیری انقلابها

تعریف لغوی انقلاب:

انقلاب در لغط به معنی تغییر، تحول، دگرگونی، زیر و رو شدن و از حالتی به حالت دیگر در آمدن است.

معادل ان در زبان عرب کلمه ثوره و در زبان انگلیسی واژه revolution است

تعریف اصطلاحی انقلاب:

1- شهید مطهری:

انقلاب عبارت است از طغیان و عصیان مردم یک ناحیه یا یک سرزمین علیه نظم حاکم موجود برای ایجاد نظمی مطلوب

تعریف اصطلاحی انقلاب:

2- شهید صدر:

انقلاب جنبشی است سرسختانه بر اساس مکتبی معین که با درک واقعیت‌های موجود به دنبال تغییر و دگرگونی بنیادین در تمامی ابعاد زندگی فردی، اجتماعی، سیاسی و ارزش‌های حاکم است.

3- ساموئل هنتینگتون:

انقلاب یک دگرگونی سریع و بنیادین و خشونت آمیز داخلی در ارزش‌ها و اسطوره‌های مسلط جامعه، نهادهای سیاسی، ساختار اجتماعی، رهبری و روش‌های حکومتی است
- با اندک دقتی میتوان دریافت که در همه این تعاریف سه عنصر خشونت دگرگونی بنیادین و حضور مردم دیده می شود.

گونه های مختلف انقلاب:

انقلاب از یک جهت به دو دسته تقسیم می شود:

1- انقلاب سیاسی:

انقلاب سیاسی با تغییر ساختار سیاسی بدون تغییر ساختار اجتماعی صورت می پذیرد مثل انقلابهای مصر و تونس

2- انقلاب اجتماعی:

انقلاب اجتماعی علاوه بر تغییر ساختار سیاسی ساختارهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را نیز تغییر داده و در ضمن بر تحولات بین المللی نیز تاثیر می گذارد به همین دلیل آنها را انقلاب کبیر نیز می نامند

خصوصیات انقلاب:

- 1- تحولی است با چند مرحله (مرحله تخریب، مرحله انتقال قدرت و مرحله سازندگی است)
- 2- علیرغم سرعت وقوع، شکل گیری آن طولانی است
- 3- خشونت متقابل رژیم حاکم و انقلابیون
- 4- بسیج توده ای مردم
- 5- مشارکت مردم مستلزم رهبری وایدوئولوژی انقلاب است
- 6- تغییرات بنیادین و عمیق
- 7- انقلاب حاصل ادراک و تحلیل مداوم مسائل سیاسی- اجتماعی است

تفاوت انقلاب با مفاهیم مشابه:

یک- کودتا:

کودتا اقدامی است نظامی که به منظور تغییر هیئت حاکمه یک کشور انجام می شود. در اغلب کودتاها دست بیگانه در کار است.

تفاوتهای کودتا با انقلاب:

- 1- کودتا نظامی است ولی انقلاب مردمی است
- 2- هدف کودتا تغییر هیئت حاکمه و هدف انقلاب تغییرات ساختاری است
- 3- در کودتا دست بیگانه و در انقلاب دست مردم در کار است

تفاوت انقلاب با مفاهیم مشابه:

دو-اصلاح یا رفرم:

رفرم به آن دسته از اصلاحات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی گفته می شود که توسط دولت و به صورت آرام و تدریجی و سطحی و روبنائی انجام می شود. هدف از رفرم در بیشتر موارد پیشگیری از وقوع انقلاب است

تفاوتهای رفرم با انقلاب:

- 1-انقلاب مردمی است ولی رفرم دولتی است
- 2-انقلاب تغییر بنیادین است و رفرم تغییر سطحی است
- 3-انقلاب تند و سریع و رفرم آرام و تدریجی است
- 4-رفرم برای پیشگیری از انقلاب صورت می گیرد

تفاوت انقلاب با مفاهیم مشابه:

سه-جنبش یا قیام:

جنبش به تحولاتی اطلاق می شود که بستر تحولات دیگر را فراهم می کند. اگر جنبشی در نهایت به تحولی بنیادین و توأم با خشونت منتهی شود انقلاب نامیده می شود و اگر به تحولی سطحی و آرام توسط دولت ختم شود رفرم نامیده می شود

- جنبش مفهومی است که نسبت به سایر مفاهیم به انقلاب نزدیک تر است

تفاوت انقلاب با مفاهیم مشابه:

چهار - شورش:

شورش به حرکتهای محدود و مقطعی گفته می شود که به منظور اعتراض به وضع موجود صورت می گیرد محدود بودن هدفهای شورش باعث می شود بسیاری از آنها پس از رسیدن به هدف دچار سردرگمی شوند - صورتهای دیگری از اعتراضهای اجتماعی:

1- اعتصاب = دست از کار کشیدن معترضان

2- تحصن = تجمع معترضان

شرایط اجتماعی و بسترهای روانشناختی انقلاب:

انقلاب در زمان و مکانی امکان موفقیت دارد که شرایط دوقطبی بر جامعه حاکم شود. شرایطی که در آن گروه‌های اجتماعی از نظام سیاسی حاکم جدا شده و در مقابل آن می‌ایستند. چنین جامعه‌ای با دوگانگی قدرت روبرو می‌گردد. مهمترین عوامل انقلاب (ایجاد کننده شرایط دوقطبی در جامعه):

- 1- نارضایتی عمیق و گسترده از وضع موجود
- 2- ظهور و گسترش ایدئولوژی جدید و جایگزین
- 3- گسترش روحیه انقلابی
- 4- رهبری و نهادهای اجتماعی بسیج‌گر

شرایط اجتماعی و بسترهای روانشناختی انقلاب:

1- نارضایتی عمیق و گسترده از وضع موجود:

نخستین عامل مهم انقلاب نارضایتی عمیق و گسترده از وضع موجود است که زمینه ظهور سایر عوامل را فراهم می کند

بدیهی است هرگونه نارضایتی منجر به انقلاب نمی شود بلکه نارضایتهایی باعث انقلاب می شود که :

الف- عمیق باشد یعنی از اهمیت زیادی برخوردار باشد

ب- گسترده باشد یعنی توده مردم جامعه را دربرگیرد

شرایط اجتماعی و بسترهای روانشناختی انقلاب:

2- ظهور و گسترش ایدئولوژی جدید و جایگزین:

هر تحولی در سیاست و حکومت نیازمند ایدئولوژی جدید است این امر لزوم نابودی نظام حاکم و جایگزینی آن با نظام جدیدی را تبیین می کند.

ایدئولوژی در چند مورد نقش اساسی در انقلاب دارد:

الف- در چگونگی پیروزی انقلاب

ب- در نوع حکومت جایگزین

ج- در تحولات پس از انقلاب

انقلابهایی که ایدئولوژی واحد و سازگار با ویژگیهای فرهنگی جامعه

داشته باشند بسیج توده ای زودتر و پیروزی انقلاب سریع تر انجام

می شود

شرایط اجتماعی و بسترهای روانشناختی انقلاب

3- گسترش روحیه انقلابی:

روحیه انقلابی پدیده‌ای روانشناختی است. مراد از این روحیه بوجود آمدن حس پرخاشگری علیه نظام سیاسی حاکم است. با چنین روحیه‌ای است که فردچنان اعتماد به نفسی پیدامی‌کند که در مقابل روشهای سرکوب‌گرانه یا مسالمت‌جویانه رژیم حاکم تسلیم نشود.

قوت و اقتدار روحیه انقلابی به چند عامل بستگی دارد:

الف- ویژگیهای فرهنگی-تاریخی جامعه

ب- نوع ایدئولوژی انقلاب

ج- اقدامات پیشین حکومت

شرایط اجتماعی و بسترهای روانشناختی انقلاب.

4- رهبری و نهادهای اجتماعی بسیج گر:

علیرغم وجود سه عامل قبلی، تا رهبری نباشد که با استفاده از نارضاایتیهای موجود و ایدئولوژی جایگزین انقلاب رابه پیش ببرد پیروزی حاصل نخواهد شد براین اساس نقشهای رهبر در چند محور زیر ارائه می شود:

الف- فعال سازی نارضاایتیها

ب- مطرح کردن ایدئولوژی جایگزین

ج- مدیریت حرکت انقلاب

د- ترسیم چارچوبه نظام سیاسی پس از انقلاب

رهبری و نهادهای اجتماعی بسیج گر:

انقلاب ممکن است در سه مرحله پیدایی-پویایی و پایایی از رهبری واحدی برخوردار باشد مثل انقلاب اسلامی ایران و ممکن است در هر مرحله از رهبری خاص برخوردار باشد مثل انقلاب فرانسه که نام سه نفر (میرابو-دانتون و روبسپیر) در جایگاه رهبری آن به چشم می خورد

-نهادهای اجتماعی بسیج گر در شرایط خفقان که وسیله ای برای رساندن پیام رهبر به مردم نیست این نقش را بر عهده می گیرند مثلاً حزب بلشویک در انقلاب روسیه این نقش را بر عهده گرفت. مساجد، حوزه های علمیه و دانشگاه ها مهمترین نهادهای اجتماعی بسیج گر در انقلاب اسلامی ایران محسوب می شوند

فصل دوم

وضعیت اروپا و ایران در اواخر قرن نوزدهم و شکل
گیری الگوهای شبه ترقی غرب گرا و تعالی خواهی
اسلامی:

برای شناخت زمینه های شکل گیری انقلاب اسلامی لازم
است تا دو محیط بین المللی و داخلی را مورد بررسی قرار
دهیم به همین منظور نگاهی به تاریخ معاصر ایران و جهان
تا زمان شکل گیری انقلاب اسلامی می افکنیم . مطالعه
اوضاع اروپا، جهان اسلام و ایران اواخر قرن نوزدهم
میلادی (دوره قاجار) در همین راستا صورت می پذیرد

یک-وضعیت اروپای قرن نوزدهم :

اروپای قرن نوزدهم تحت تاثیر انقلاب صنعتی با دو نیاز اساسی روبرو بود:

1-نیاز به مواد اولیه و انرژی فراوان

2-نیاز به بازار مصرف گسترده

این دو نیاز اروپائیان را بران داشت تا با چشم دوختن به سرزمینهای دیگران و گسترش استعمار این نیازها را تامین کنند .

اوج گیری استعمار و رقابتهای استعماری در این دوره معلول همین وضعیت است. تاثیر استعمار و رقابتهای استعماری بر تحولات کشور مابه خوبی قابل مشاهده است

دو- وضعیت جهان اسلام در قرن نوزدهم:

جهان اسلام در این برهه با تحولات عمیقی روبرو است از یک سو جنبش مشروطه خواهی که تحت تاثیر انقلاب فرانسه آغاز شده بوده الگویی بی بدیل برای کشورها و از جمله کشورهای اسلامی تبدیل شده بود.

از سوی دیگر بر اثر عوامل داخلی و خارجی امپراطوری عثمانی تضعیف شد و سرانجام در جنگ جهانی اول به زوال رفت ضعف وزبونی امپراطوری عثمانی که روزگاری سد محکمی در مقابل نفوذ و سلطه استعمارگران اروپایی محسوب می شد باعث شد که جهان اسلام بیش از پیش در مقابل استعمارگران غربی تضعیف و بی پناه شود

سه-وضعیت ایران در قرن نوزدهم:

الف-ساختار اجتماعی و قدرت سیاسی:

ویژگیهای ساختار اجتماعی و قدرت سیاسی ایران قرن نوزدهم:

1-سلطنت مطلقه

2-حکومت شبه ملوک الطوایفی

3-بیسوادی فراگیر

4-فقدان امنیت اجتماعی در مقابل ظلم و ستم حکام

ب-ویژگیهای اقتصادی:

1-فقر و تنگدستی عمومی

2-اقتصاد معیشتی

3-امتیازدهی و سیاستهای اقتصادی برپایه تسلیم در برابر بیگانه

4-سوء استفاده سران و هزینه های گزاف دربار

ج- عوامل گسترش روابط ایران و غرب:

1- رفت و آمد اشراف، بازرگانان و سیاحان ایران و غرب

2- مهاجرت عده ای از ایرانیان برای کار به اروپا

شکل گیری الگوهای شبه ترقی و تعالی خواه:

در نتیجه گسترش روابط ایران و غرب ایرانیان با مفاهیمی مثل قانون اساسی، حزب، آزادی و تفکیک قوا آشنا شدند. آشنایی ایرانیان با غرب و مقایسه شرایط اقتصادی و سیاسی ایران با آن از یک سو و شکستهای پیاپی ایران در جنگهای ایران و روس از سوی دیگر یک سوال بزرگ و مهم را در ذهن اندیشمندان کشور ایجاد نمود که:

(چرا ما عقب افتاده ایم)

شکل گیری الگوهای شبه ترقی و تعالی خواه:

چگونگی پاسخ به این سوال که (چرا ما عقب افتاده ایم)
دوجریان فکری-سیاسی رادر ایران پی ریزی کرد:

1- جریان شبه ترقی غرب گرا

2- جریان تعالی خواهی اسلامی

1- جریان شبه ترقی غرب گرا:

این جریان فکری علت عقب ماندگی ایران رادر فرهنگ
وسننهای موجود جستجو می کرد و راه برون رفت از این
وضعیت رانفی فرهنگ وسننهای خودی وتقلیدوهمسویی
با فرهنگ وسننهای غربی می دانست این گروه جریان
شبه ترقی غرب گرا نامیده می شود

ویژگیهای جریان شبه ترقی:

- 1- از خود بیگانگی و نفی فرهنگ خودی
 - 2- غرب گرایی افراطی
 - 3- گرایش به سکولاریسم از روی تقلید
 - 4- وابستگی به خارج و عدم استقلال
- در واقع جریان شبه ترقی شیفته ترقی و پیشرفتهای غرب شد و راه رسیدن به آن را همان راه پیموده شده توسط غرب یعنی سکولاریسم می دانست
- اولین جلوه گری این الگو در قالب مشروطه غرب گرا در تقابل با مشروطه مشروعه قابل مشاهده است

2- جریان تعالی خواهی اسلامی:

جریان دیگر ریشه عقب ماندگی را در دوری از فرهنگ و سنتهای خودی می داند اینها بر این باور بودند که فرهنگ و سنتهای خودی در ذات خود پیام اور پیشرفت و تعالی است. عصر طلایی مسلمانان در قرن چهارم و پیشرفتهای ایران در دوران گذشته به خوبی گویای این واقعیت است و آنچه موجب این عقب ماندگی است دوری از این فرهنگ است

ویژگیهای جریان تعالی خواهی اسلامی:

- 1- تاکید بر فرهنگ بومی و اسلامی
- 2- تاکید بر استقلال ملی
- 3- نفی استعمار خارجی و استبداد داخلی

فصل سوم

چالش الگوی شبه ترقی غرب گرا و تعالی خواهی اسلامی در عصر مشروطه

شکست نهایی ایران در جنگ باروس علیرغم مقاومت جریان مذهبی این جریان را به تفکر فروبرد اگرچه حضور جریان مذهبی در این جنگها باتکیه بر قاعده نفی -سبیل آغاز شد شکست در آن موجب ضرورت نفی استبداد در کنار نفی استعمار شد بعلاوه ضرورت ایجاد تحول و نفی عقب ماندگی در اذهان علما شکل گرفت انهایین شکستها را در چهار عامل جستجو میکردند:

- 1- فشار استعمار روس
- 2- خیانت انگلیس و فرانسه
- 3- ضعفهای دستگاه استبداد
- 4- عقب ماندگی علمی و فنی

چالش های دوجریان شبه ترقی و تعالی خواهی

شکست در جنگ با روسها و آغاز گفتمان تغییر از درون حاکمیت:

الف-عباس میرزا و اعزام دانشجو به خارج

ب-امیرکبیر و تاسیس دارالفنون

ج-سپهسالار و اعطای امتیاز معروف رویتر (به تصور تقویت دولت و جلب حمایت انگلیس)

به عقیده علما امتیاز دادن به بیگانگان راه مداخله آنان را
هموارتر می کرد

-مخالفت حاجی ملا علی کنی با امتیاز رویتر شاخص ترین برخورد
نهاد دینی و علمای شیعه با ارکان دولت قاجار تا زمان شکل گیری
نهضت تنباکو محسوب می شود

نهضت تنباکو:

نهضت تنباکو جلوه بارز تلاش جریان تعالی خواه در نفی استعمار و استبداد بود اگرچه وقتی جنبه ضد استعماری آن پیروز شد جنبه ضد استبدادی آن دیگر دنبال نشد.

مقدمه: سفر شاه به اروپا و امضای قرارداد تنباکو و تشکیل کمپانی رژی
علل و زمینه های نهضت:

الف- از بعد اقتصادی: اعطای انحصار خرید و فروش تنباکو به کمپانی با سود 75% برای انگلیس و 25% برای ایران

ب- از بعد سیاسی: خطر سلطه استعمار انگلیس بر ایران

آغاز نهضت و روند تحولات:

1- قیامهای محلی در ولایات مختلف

2- فتوای تحریم میرزای شیرازی (الیوم استعمال تنباکو و توتون
بای نحوکان در حکم محاربه با امام زمان است)

3- قیام سراسری مردم و پیروزی نهضت

نهضت عدالتخانه مهمترین چالش دو جریان:

عامل شکل گیری: **مهمترین عامل نهضت ظلم و ستم حکام بود**
جرقه های شروع نهضت:

الف- اقدام توهین امیز نوز بلژیکی

ب- به چوب و فلک بستن دوتن از تجار قند بازار تهران

آغاز نهضت و سیر تحولات ان:

1- قیام مردم و علما و تحصن در حرم حضرت عبدالعظیم

مهمترین خواسته متحصنین: تاسیس عدالتخانه

2- قبول خواسته های متحصنین توسط شاه و پایان قیام اول

3- عدم تاسیس عدالتخانه و سایر خواسته های متحصنین

4- قیام دوم نهضت عدالتخانه و سرکوب ان

پیامدهای سرکوب نهضت در قیام دوم عدالتخانه:

الف- مهاجرت علمای تهران به قم و تحصن در حرم حضرت معصومه (س)

پیوستن حدود 1000 نفر از مردم تهران به متحصنین در حرم ب- تحصن روشنفکران غرب گرا (جریان شبه ترقی) در باغ سفارت انگلیس

پیوستن حدود 13000 نفر از مردم به متحصنین در باغ سفارت (آغاز انحراف و تغییر خواسته ها از عدالتخانه به مشروطه)

5- فرمان اول شاه برای یک مجلس مشورتی و عدم پذیرش آن

6- صدور فرمان دوم مشروطه توسط مظفرالدین شاه بادوقید :

(1- مجلس شورای اسلامی 2- اجرای شرع مقدس)

نهضت عدالتخانه:

7- قبول فرمان دوم توسط علما و پایان تحصن

انحراف نهضت توسط روشنفکران (جریان شبه ترقی غربگرا)

الف- گنجاندن نام مجلس شورای ملی در سند سوم مشروطه و تشکیل مجلس شورای ملی

ب- تدوین متمم قانون اساسی از روی قوانین فرانسه و بلژیک
فرایند اوج گیری چالش دوجریان شبه ترقی و تعالی خواهی:

1- تحصن شیخ فضل الله نوری در اعتراض به زیر پا گذاشتن دوقید فرمان مشروطیت و ارائه طرح مشروطه مشروعه

2- ترور مشکوک محمد علی شاه نزدیک میدان بهارستان

3- انگشت اشاره اتهام ترور شاه به سمت مشروطه خواهان

4- دعوت شاه از نیروهای قزاق برای به توپ بستن مجلس

- 5- استقرار استبداد صغیر
- 6- آغاز قیامهایی علیه استبداد: (از گیلان محمد ولی خان تنکابنی)
(از اصفهان سردار اسعد بختیاری) (از تبریز ستارخان و باقرخان)
- 7- فتح تهران توسط نیروهای تبریز، اصفهان و گیلان
- 8- پناهنده شدن محمد علی شاه به سفارت روسیه
- 9- تشکیل کمیته مجازات توسط فاتحین تهران و ادعای برخورد
با مخالفین مشروطه
- 10- اتهام ضدیت با مشروطه به شیخ فضل الله نوری و اعدام او
- 11- اجازه کمیته مجازات به خروج محمد علی شاه از کشور
- 12- آغاز پادشاهی احمد شاه
- 13- شکست نهضت عدالتخانه

نهضت عدالتخانه:

علل شکست نهضت عدالتخانه:

- 1- ناکامی دولت مشروطه از تحقق آرمانهای نهضت
 - 2- حذف جریان مشروطه خواه توسط جریان مشروطه خواه
 - 3- تغییر رویکرد جریان مشروطه خواه (شبه ترقی غرب گرا)
از حمایت مشروطه به حمایت از استبداد مدرن یا منور
 - 4- تغییر رویکرد انگلیسیها از حمایت مشروطه به منافع ناشی از
قراردادهای محرمانه 1907 و 1915 روس و انگلیس:
- الف- 1907 تقسیم ایران به سه قسمت: شمال منطقه نفوذ روس،
منطقه میانی بیطرف و جنوب منطقه نفوذ انگلیس
- ب- 1915 تقسیم ایران به دو قسمت: میان روس و انگلیس و اشغال آن
به بهانه جنگ جهانی اول

ظهور و سقوط رضاخان:

علت تصمیم انگلیسیها به تغییر سلطنت از قاجار به پهلوی:
- شکست انگلیس در تحمیل قرارداد 1919 و ثوق الدوله
توضیح:

- 1- وقوع انقلاب اکتبر 1917 روسیه
- 2- خروج اشغالگران روس و فرماندهان قزاق به دستور لنین
- 3- سیطره کامل انگلیس بر ایران با:
 - الف- کشیدن نیروهای انگلیسی به شمال ایران
 - ب- نصب ژنرال ایرون ساید به فرماندهی قزاق
- 4- قرارداد 1919 و ثوق الدوله و تبدیل ایران به یک دولت تحت الحمايه
- 5- مخالفت مدرس در مجلس با قرارداد 1919 و شکست انگلیس

ظهور و سقوط رضاخان:

فرایند تغییر سلطنت پس از شکست انگلیس در قرارداد 1919

- 1- شناسایی و انتخاب رضاخان توسط انگلیس به دلیل:
 - الف- قدرت طلبی و انگیزه لازم برای کودتا و کسب قدرت
 - ب- بیسوادی و ناتوانی در شناخت اهداف پشت صحنه انگلیس
 - ج- ضعف هویت ملی با عضویت در قزاق و خدمت به روس و انگلیس
- 2- انتخاب سید ضیاءالدین طباطبایی به عنوان همدست سیاسی کودتا
- 3- انجام کودتا در سوم اسفند 1299
- 4- نخست وزیری سه ماهه سید ضیاء (کابینه سیاه)
- 5- تشکیل مجلس پنجم با اکثریت حزب تجدد (جریان شبه ترقی)
- 6- تصویب ماده واحده انقراض قاجار علیرغم مخالفت مرحوم مدرس
- 7- عزل احمد شاه و سپردن قدرت به رضاخان

فصل چهارم

عصر پهلوی-شبه ترقی غرب گرا و باستان گرایی
الف-شبه ترقی غرب گرا در عصر پهلوی اول:
یک-ساختار سیاسی:

1-استبداد رای (حتی همفکران رضاخان هم استبدادی بودن حکومت او را قبول دارند اگرچه ان را تحت عنوان استبداد مدرن توجیه می کنند)

2-ثبات سیاسی (باتکیه بر ارتش-دربار و بروکراسی مدرن)

3-برخورداری از حمایت جریان شبه ترقی (مثل تقی زاده)
(اینها معتقد بودند چون ایرانیان صلاح خود را نمی دانند باید تجدد را بر آنها تحمیل نمود.)

-شبه ترقی غرب گرا در عصر پهلوی اول:

دو-نوسازی اجتماعی-اقتصادی بر اساس الگوی مدرنیته
(روشنفکران غرب گرا عامل رویکرد رضاخان به نوسازی به شیوه
غربی بودند)

-کارهایی مثل تاسیس بانک ملی و سپه، نصب کارخانه های جدید و
راه آهن سراسری

(ولی اینگونه اقدامات به شبه مدرنیسم منتهی شد) چرا؟

ویژگیهای شبه مدرنیسم:

1-باینکه ارمانهای اجتماعی را در خود دارد از فرهنگ جامعه بیگانه
است

2-به دلیل عدم شناخت واقعی از پیشرفتهای غرب خرید و نصب
تجهیزات جدید را راه حل قطعی عقب ماندگی می داند.

-شبه ترقی غرب گرا در عصر پهلوی اول:

سه-اقدامات فرهنگی رضاخان:

- 1-ترویج باستانگرایی و ناسیونالیسم افراطی باتکیه بر:
(یکتایی نژاداریایی و پرداختن به تاریخ شاهان و آثار باستانی)
- 2-ترویج غربگرایی با:
(ایجاد مدرسه و دانشگاه با مبانی غربی و ترویج فراماسونری)
- 3-اسلام ستیزی از طریق:
(کشف حجاب، لباس متحدالشکل مردان، تعطیلی حوزه های علمیه،
خلع لباس علما، منع عزاداری اهل بیت و....)
(درک دولت نوگرای رضاخان از تمدن، رفتار تجدد مآبانه و تغییر
در ظواهر بود.)

-جنگ جهانی دوم، اشغال ایران و سقوط رضاخان

ب-شبه ترقی غرب گرا در عصر پهلوی دوم

(الگوی شبه ترقی در دوره پهلوی دوم شبیه سازی ایران با غرب را به شکل دیگری دنبال کرد):

- 1-پایان جنگ جهانی دوم و شکل گیری نظام دوقطبی
 - 2-ذخایر طبیعی و موقعیت جغرافیایی ایران و چشم طمع هردو قطب قدرت به ایران
 - 3-پیشنهادالگوی توسعه از سوی غربیها برای پیشگیری از نفوذ کمونیسم
 - 4-پذیرش الگوی توسعه غربی از سوی جریان شبه ترقی یا همان روشنفکران غرب گرا
- (طراحی و اجرای 5برنامه توسعه اجتماعی-اقتصادی براساس الگوی توسعه غربی از سال 1325 تا 1355)

فرح پهلوی:

تفاله بی خاصیت

فرح پهلوی در خاطرات خود نقل می‌کند که محمدرضا می‌گفت: “من در طول سی و هفت سال سلطنت خودم هر کاری که آمریکائی‌ها گفتند، انجام دادم و ثروت ایران را به کام شرکت‌های آمریکائی ریختم؛ به دستور آنها تحریم نفتی اعراب را شکستم و به اسرائیل نفت مجانی دادم؛ در جنگ ویتنام، هواپیماهای جنگی ایران را در اختیار فرماندهی نیروهای آمریکائی در ویتنام قرار دادم و سوخت مورد نیاز ارتش آمریکا را تامین کردم. در جنگ ظفار به دستور انگلستان، ارتش ایران را به جنگ انقلابیون ظفار فرستادم و خلاصه به هر سازی که آمریکائی‌ها و انگلیسی‌ها زدند، رقصیدم. اما سرانجام، آنها مرا مانند یک تفاله بی خاصیت از کشور بیرون انداختند!”

-شبه ترقی غرب گرا در عصر پهلوی دوم

هدف برنامه های توسعه اقتصادی اجتماعی:

تغییر ساختار اجتماعی-اقتصادی ایران (به صورت زیر)

1-در حوزه اقتصادی: صنعتی سازی وابسته

2-در حوزه اجتماعی: ایجاد طبقه متوسط جدید به عنوان پایگاه

اجتماعی رژیم شاه

3-در حوزه فرهنگی: تخریب فرهنگ دینی

اما رژیم با همه تلاشهای خود ناکام ماند و نتوانست اهداف فوق را به

نحو دلخواه تامین کند

علل ناکامی پهلوی دوم در تحقق اهداف توسعه غربی:

1- مذهبی بودن بسیاری از افراد طبقه متوسط و تشدید شکاف میان

انها با رژیم

-شبه ترقی غرب گرادر عصر پهلوی دوم

علل ناکامی پهلوی دوم در تحقق اهداف توسعه غربی:

2- ایدئولوژی شاهنشاهی و ناسازگاری آن با الگوی توسعه غربی
(ایدئولوژی شاهنشاهی مانع مشارکت سیاسی بود)

3- فقدان مشروعیت سیاسی شاه بویژه پس از کودتای 28 مرداد
(مشروعیت سیاسی بر اساس اصل وراثت بود و نه کودتا)

4- فقدان فضای باز سیاسی مانعی برای جلب مشارکت سیاسی مردم
در فرایند قدرت

5- ریشه های قومی و مذهبی مردم که با مبانی فرهنگ سکولاریستی
غربی سازگاری نداشت

(برنامه های توسعه غربی با مبانی سکولار در محیط مذهبی امکان
موفقیت نداشت)

ساختار سیاسی پهلوی دوم (روندتحولات):

1- ناتوانی پهلوی دوم در احیای دیکتاتوری در سالهای نخست به دست گیری قدرت

2- آغاز روند دیکتاتوری با تغییر قانون اساسی و حق انحلال مجلسین شورای ملی و سنا (1328)

3- اوج گیری دیکتاتوری شاه پس از کودتای 28 مرداد با:
الف-تشکیل ساواک (1336)

ب-توسعه ارتش (هزینه کردن ثلث بودجه کشور برای ارتش)
ج-سرکوب شدید مخالفین

4-کسب درآمدهای نفتی و فاصله گرفتن بیشتر از مردم

5-به قدرت رسیدن جان.اف.کندی (1960) از حزب دموکرات امریکا و آغاز فضای باز سیاسی در ایران

ساختار سیاسی پهلوی دوم:

6- فعالیت مجدد گروه های ملی (جبهه ملی دوم) و جریان مذهبی

(به رهبری امام خمینی)

7- عدم تحمل جریان مذهبی و سرکوب آن در قیام 15 خرداد

8- اوج گیری شدید دیکتاتوری پس از قیام 15 خرداد با اقداماتی

نظیر:

الف- تشدید سرکوبهای ساواک (با نصب تیمسار نصیری به عنوان

خشن ترین رئیس ساواک)

ب- تشکیل دولتهای فرمایشی مثل دولت هویدا

ج- تشکیل مجالس فرمایشی بویژه از دوره 21 تا 24

د- ممانعت از هرگونه فعالیت از احزابی (انحلال احزاب مردم

و ایران نوین و تشکیل حزب رستاخیز)

هویت سازی الگوهای توسعه غربی:

1- تحلیل غربیها از علل ناکامی الگوی توسعه غربی در ایران
و طرح ضرورت ترویج سکولاریسم به عنوان بستر زمینه ساز
توسعه غربی

2- تلاش پهلویها برای دین زدایی جامعه و ترویج سکولاریسم

3- ترویج سکولاریسم و گسترش بحران هویت در جامعه

4- تضاد هویت سازی پهلوی ها با فرهنگ ایرانی و اسلامی

-نمونه هایی از پارادوکسهای هویت در عصر پهلوی

1- رویکرد باستان گرایی با ترویج فرهنگ غربی

2- شعار عزت مندی در عین ذلت پذیری (مثل کاپیتولاسیون)

3- دفاع از هویت ایرانی در عین تقابل با فرهنگ اسلامی

فصل پنجم

روند تکاملی الگوی تعالی و شکل گیری انقلاب اسلامی

الف- روند تکاملی الگوی تعالی خواه در دوره پهلوی اول:

- 1- تاسیس حوزه علمیه قم و انتقال کانون مرجعیت به ایران
- 2- مبارزه ایت الله حائری با لائیتسم حکومت (سیاست انگلیس در این زمان دین زدائی و پی ریزی حکومت های لائیک در منطقه بود)
- 3- قیام گوهرشاد و افشای چهره واقعی رضا خان به دنبال:

الف- کشف حجاب اجباری

ب- مذاکره ایت الله قمی برای لغو کشف حجاب یا اجباران

ج- بازداشت ایت الله قمی توسط رضاخان

د- قیام مردم مشهد و تجمع در صحن گوهرشاد و حرم رضوی

ه- دستور رضاخان برای حمله مسلحانه به حرم رضوی

روند تکاملی الگوی تعالی خواه در دوره پهلوی دوم:

1- احیای تفکر دینی در سالهای اول حکومت شاه از طریق:

الف- مبارزه با کمونیسم

ب- مبارزه با بهائیت

ج- مبارزه با اندیشه های حکمی زاده و کسروی (حکمی زاده با انتشار

کتاب اسرار هزار ساله و کسروی با اختراع دین جدیدی به نام ائین

پاک دینی به مبارزه با اسلام پرداختند)

2- ورود امام به صحنه با انتشار کتاب کشف الاسرار

3- ورود ایت الله بروجردی به قم و آغاز دور جدیدی از بیداری اسلامی با:

الف- انتشار مطبوعات دینی

ب- تشکیل جنبش دانشجویی دین باور

4- نهضت ملی کردن نفت به رهبری کاشانی و مصدق

ادامه روند تکاملی الگوی تعالی خواه در دوره پهلوی دوم:

5- رویارویی ایت الله بروجردی با جریان شبه ترقی در قالب:

الف- تاسیس مراکز سلامی در کشورهای اروپائی

ب- طرح تفکر اسلامی به عنوان مکتبی سازگار با علم، پیشرفت و ترقی و طرفدار عدالت اجتماعی و دشمن ظلم و ستم و استبداد و استعمار

6- فوت ایت الله بروجردی و استقرار امام در جایگاه مرجعیت

-تلاش شاه برای انتقال مجدد مرجعیت به عراق با ارسال پیام تسلیت به ایت الله سید محسن حکیم

-ناکامی شاه و اعلان مرجعیت چندتن از فقهای قم از جمله امام خمینی

7- آغاز رویارویی امام بارزیم در قضیه انجمنهای ایالتی و ولایتی

در قانون انتخابات انجمنهای ایالتی و ولایتی آمده بود:

الف- انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان باید مسلمان مذکر باشند

ب- انتخاب شوندگان باید در مراسم تحلیف به قرآن سوگند یاد کنند

ادامه روند تکاملی الگوی تعالی خواه در دوره پهلوی دوم:

تغییرات قانون انجمنهای ایالتی و ولایتی

از بند الف شرط مسلمان بودن حذف گردید

از بند ب شرط سوگند به قرآن حذف گردیده بود

هدف از حذف این شرطها هموار کردن راه ورود بهائیان به انجمن و به تدریج به رسمیت شناختن آنها بود و علت مخالفت امام با این مصوبه نیز همین بود

(بهائیت فرقه دست پرورده بیگانه بود که رسمیت یا فتن آنها زمینه ساز سیطره بیگانه بر کشور بود)

8- مخالفت امام با مصوبه انجمنهای ایالتی و ولایتی

9- عقب نشینی رژیم و لغو مصوبه انجمنهای ایالتی و ولایتی

10- اعلان رفراندوم اصول شش ماده ای (انقلاب سفید)

ادامه روند تکاملی الگوی تعالی خواه در دوره پهلوی دوم:

- 11- مخالفت امام با اصول یاد شده (انقلاب سفید)
- 12- ارسال ایرادات اصول شش گانه برای شاه و عدم قبول انها
- 13- تحریم رفتارندم توسط امام
- 14- برگزاری رفتارندم علیرغم تحریم امام (ششم بهمن 1341 و اعلان نتیجه دروغین رای 99/9 %)
- 15- اعلان عزای عمومی در نوروز 42 به مناسبت شهادت امام صادق(ع) (مصادف با دوم فروردین 1342)
- 16- سرکوب مراسم عزای امام صادق(ع) در فیضیه
- 17- فرارسیدن محرم در خرداد 1342
- 18- توصیه امام به طلاب در افشای جنایت رژیم در فیضیه
- 19- نگرانی رژیم شاه از واکنش مردم با اطلاع از واقعه فیضیه

ادامه روند تکاملی الگوی تعالی خواه در دوره پهلوی دوم:

20- ممنوع المنبر شدن روحانیون از طرف ساواک در ماه محرم سال 42 مگر اینکه تعهد بدهند:

یک- به شاه بد نگویند

دو- به اسرائیل بد نگویند

سه- دائم به گوش مردم نخوانند که اسلام در خطر است

21- سخنرانی امام در عصر عاشورا و افشای چهره رژیم

22- دستگیری وزندانی کردن امام در شب 15 خرداد 1342

23- قیام 15 خرداد 1342 و سرکوب شدید آن

24- آزادی امام پس از 10 ماه (در 18 فروردین 1343)

25- تصویب کاپیتولاسیون (مصونیت قضایی اتباع امریکا در ایران)

26- اعتراض امام در سخنرانی چهارم ابان 1343

ادامه روند تکاملی الگوی تعالی خواه در دوره پهلوی دوم:

- 27-دستگیری و تبعید امام به بورسای ترکیه
- 28-رشد جنبش دانشجویی دین باور باتلاشهای شهیدمطهری، دکتر شریعتی و آیت الله طالقانی و....
- 29-انتقال امام از ترکیه به نجف
- 30-طرح نظریه ولایت فقیه توسط امام(طی درس خارج فقه در سال 1348 در مسجدشیراز انصاری نجف) و اثبات این که:
- الف-دین از سیاست جدا نیست و اسلام منحصر به عبادت نیست
- ب-فقه‌های جامع الشرائط در عصر غیبت حق ولایت دارند
- 31-پیروزی دموکراتهای امریکا (جیمی کارتر)
- 32-آغاز شعار فضای باز سیاسی در ایران و فراهم شدن زمینه فعالیت اجتماعی در ایران

فرایند بسیج سیاسی و آغاز انقلاب در سال 1356

الف-شهادت سید مصطفی خمینی (اول ابان 1356)

ب-ترور شخصیتی امام با انتشار مقاله توهین امیز در روزنامه

اطلاعات بانام جعلی احمد رشیدی مطلق (17 دیماه 1356)

1-قیام مردم قم در اعتراض به ترور شخصیتی امام (19 دی ماه)

2--قیام مردم تبریز در چله شهدای قم (29 بهمن 1356)

3-قیام مردم یزد در چله شهدای تبریز (10 فروردین 1357)

علل پیوستن مردم به انقلاب:

1-بی اعتنائی رژیم به مشارکت دادن مردم در امور کشور

2-توانایی علما در بسیج مردم با تکیه بر آموزه های دینی

3-مرجعیت امام و تکلیف بودن اطاعت از رهبری مرجعیت

روند تحولات انقلاب از آغاز تا پیروزی:

مرحله اول- از دی ماه 56 تا تیر 57 با ویژگیهای:

- 1- شروع حرکت از مساجد
- 2- حضور توده ای مردم و عدم حضور احزاب
- 3- دعوت به راهپیمایی از سوی امام

مرحله دوم- از مرداد تا مهر 57 (روند تحولات):

- 1- فاجعه به آتش کشیدن سینمارکس آبادان (توسط دولت آموزگار)
- هدف: الف- بدنام کردن انقلابیون بانسبت دادن جنایت به آنها
 ب- توجیهی برای سرکوب شدید انقلابیون
- 2- عزل آموزگار و نخست وزیر شریف امامی (دولت اشتهی ملی)
 (این شیوه همیشگی شاه برای نشان دادن بی گناهی خود بود)

ادامه روند تحولات انقلاب از آغاز تا پیروزی:

3- تلاش شریف امامی برای فرونشاندن خشم مردم و تظاهر به اشتی ملی با:

الف- بازداشت هویدا (نخست وزیر) و نصیری (رئیس ساواک)

ب- لغو تقویم شاهنشاهی

ج- آزاد کردن تعدادی از زندانیان سیاسی

د- تعطیلی بخشی از مراکز فحشاء و قمار

4- فاجعه خونین 17 شهریور توسط دولت شریف امامی (جمعه سیاه)

مرحله سوم- از مهر تاذر 57 و نخست وزیری ارتشبداز هاری

1- برقراری حکومت نظامی

2- آغاز تظاهرات شبانه و شعار دادن روی پشت بامها

3- کشتار دانش آموزان تهرانی در مقابل دانشگاه تهران

4- هجرت امام به پاریس

ادامه روند تحولات انقلاب از آغاز تا پیروزی:

مرحله چهارم-از دی ماه تا 22 بهمن 1357:

- 1- اوج گیری تظاهرات در محرم سال 57
- 2- ورود ژنرال هایزربه ایران به منظور:
(طراحی و اجرای کودتا علیه انقلاب)
- 3- عزل از هاری ونخست وزیری شاهپور بختیار
- 4- فرار شاه از کشور در 26 دیماه 1357
- 5- ورود امام به ایران در 12 بهمن 1357
- 6- معرفی دولت موقت به ریاست مهندس بازرگان
- 7- اعلان حکومت نظامی در روز 21 بهمن برای اجرای کودتا
- 8- دعوت امام به حضور مردم در خیابانها
- 9- تسخیر باور نکردنی مراکز حساس رژیم شاه و پیروزی انقلاب

احزاب و جریانه‌های فکری-سیاسی در استانه انقلاب:

الف- احزاب و جریانه‌های چپ مارکسیستی:

یک- حزب توده:

1- تشکیل حزب توده با ائتلاف :

الف- حزب کمونیست ایران

ب- حزب سوسیال دموکرات ایران

ج- گروه 53 نفری تقی ارانی

2- سرکوب حزب توده توسط ساواک و انتقال مرکزیت به خارج

3- بازگشت به ایران و تظاهر به هم سویی با مبارزه در سال 57

4- نفی اسلامیت با شعارهایی مثل (استقلال، آزادی، عدالت اجتماعی)

5- فراگیر شدن گفتمان انقلاب اسلامی و عدم اقبال مردم به حزب توده

6- طراحی کودتا علیه انقلاب، دستگیری سران و انحلال حزب

- احزاب و جریانهای چپ مارکسیستی:

علل رویگردانی مردم از حزب توده و جریان چپ

الف- عدم تجانس اعتقادی

ب- وابستگی به قدرتهای بیگانه

ج- مخالفت با اهداف و شعارهای انقلاب اسلامی

دو- سازمان چریکهای فدایی خلق (1344):

- 1- تلاش برای تشکیل گروه توسط شاخه جوانان حزب توده
- 2- واقعه سیاهکل و شکست طرح اولیه
- 3- سازماندهی گروه توسط علی اکبر صفایی فراهانی و برادران احمدزاده
- 4- ترور تیمسار فرسیو رئیس کلانتری قلعهک و دستگیری سران
- 5- عدم نقش در جریان انقلاب

ادامه احزاب و جریانهای چپ مارکسیستی:

چریکهای فدایی خلق:

- 6- تجزیه به دوشاخه اقلیت و اکثریت
- 7- پیوستن شاخه اکثریت به حزب توده
- 8- جنگ مسلحانه شاخه اقلیت علیه انقلاب

ب- احزاب و جریانهای راست لیبرال:

یک- جبهه ملی (روند شکل گیری):

- 1- انتخابات مجلس شانزدهم و کشف تقلب گسترده در آن (1328)
- 2- تحصن سران احزابی مثل حزب ایران، سوسیالیستهای خدایرست، حزب ملت ایران، روشنفکران مارکسیست و....
- 3- ائتلاف احزاب فوق و تشکیل جبهه ملی
- 4- انتخاب دکتر مصدق به رهبری جبهه ملی

ب- ادامه احزاب و جریانهای راست لیبرال (جبهه ملی):

- وجه مشترک اعضای جبهه ملی:

الف- ترجیح ایرانی بودن بر اسلامی بودن

ب- اعتقاد به جدایی دین از سیاست

ج- عملکرد غیر مذهبی

اعتقادات و عملکرد جبهه ملی:

1- اعتقاد به نظام مشروطه و این شعار که شاه سلطنت کند و نه حکومت

2- مخالفت با نظر امام در نفی نظام سلطنت در زمان انقلاب

3- مخالفت بالایحه قصاص و محکوم شدن به ارتداد توسط امام

دو- نهضت آزادی (روند تحولات)

1- تأسیس در سال 1340 با جدایی از جبهه ملی دوم (به رهبری مهندس بازرگان)

2- همراهی محدود با امام در اوایل دهه 1340

ادامه احزاب و جریانهای راست لیبرال (نهضت آزادی):

3- دستگیری و زندانی شدن بازرگان پس از خرداد 42

-ویژگیهای فکری -اعتقادی نهضت آزادی:

الف- اعتقاد به سکولاریسم

ب- علم زدگی و تجربه گرایی

ج- خوش بینی به امریکا

د- نداشتن شم سیاسی

از نخست وزیری بازرگان تا سقوط نهضت آزادی:

1- پیشنهاد نخست وزیری بازرگان توسط شورای انقلاب

2- مخالفت اولیه و سپس موافقت امام با پیشنهاد فوق

3- ناهماهنگی دولت بازرگان با نیروهای انقلاب

4- تسخیر لانه جاسوسی، استعفای بازرگان و سقوط دولت موقت

5- تلاش بازرگان برای بازگشت به صحنه در سال 63 و مخالفت امام

ج- جریان التقاطی- سازمان مجاهدین خلق (روند تحولات)

- 1- تاسیس در سال 1343 بالهام از کتاب (راه طی شده بازرگان)
- 2- بنیانگذاران: **محمد حنیف نژاد، سعید محسن و حسن نیک پی**
- 3- طراحی چند ترور در سال 1350 (**در جریان جشنهای 2500 ساله**)
- 4- دستگیری و اعدام تعدادی از سران گروه و زندانی شدن بقیه
- 5- گرایش به مارکسیسم در زندان و آغاز التقاط
- 6- تصفیه خونین اعضای مخالف با مارکسیسم (**مجید شریف واقفی**)
- 7- خود شیفتگی و عدم اعتقاد به اسلام و مرجعیت
- 8- کاندیداتوری مسعود رجوی و رد صلاحیت او پس از پیروزی انقلاب
- 9- پیوند با بنی صدر و مخالفت با جمهوری اسلامی
- 10- تصویب عدم کفایت سیاسی بنی صدر در مجلس و تایید آن توسط امام و قیام مسلحانه سازمان علیه نظام

د- جریان مذهبی (هیئتهای مؤتلفه اسلامی)

-تاسیس در سال 1341 باپیشنهاد حضرت امام

-تشکیلات داخلی:

- الف-کمیته مرکزی (تصمیم گیری برای گروه)
 - ب-کمیته روحانیت (باحضور آقایان مطهری و بهشتی)
 - ج-کمیته اجرایی (اجرای تصمیمات کمیته مرکزی)
- هیئتهای مؤتلفه از اندیشه تا عمل:

- 1-مشی فرهنگی-اجتماعی باتبعیت از نظر امام
- 2-ورود استثنایی به مشی مسلحانه و ترور حسنعلی منصور
- 3-دستگیری و اعدام چهار نفر از اعضای گروه
- 4-نقش افرینی جدی در جریان انقلاب بویژه نشر پیامهای امام
- 5-تنها گروه باقی مانده در خط انقلاب تا به امروز

فصل ششم

انقلاب اسلامی، هویت خواهی و استقلال طلبی

باتوجه به فرایند تکاملی الگوی تعالی خواهی در انقلاب اسلامی که به دنبال نفی غرب گرایی و وابستگی بدان بود میتوان ماهیت این انقلاب را استقلال طلبانه و هویت خواهانه دانست

راه های شناخت ماهیت فرهنگی و هویتی انقلاب اسلامی:

الف-دیدگاهها وبیانات رهبر انقلاب

ب-بررسی شعارهای مردم در زمان انقلاب

ج-بررسی دیدگاه های نظریه پردازان انقلاب

الف- دیدگاه ها وبیانات رهبر انقلاب:

1- ما میخواهیم که این انقلابمان را، انقلاب فرهنگیمان را، انقلاب

اسلامی مان را به همه ممالک اسلامی صادر کنیم

ادامه دید گا هها و بیانات رهبر انقلاب:

2-...انقلابی که در ایران واقع شد، یک انقلابی در باطن مردم حاصل شد..... این انقلاب درونی است که پیدا شد در این کشور و در این مملکت و نیست الا به عنایات خدای تبارک و تعالی

ب- بررسی شعارهای مردم در زمان انقلاب

بررسی شعارهای مردم در زمان انقلاب نشان میدهد که از 659 شعار دوران انقلاب:

1- 359 شعار (54%) ماهیت فرهنگی دارد

2- 261 شعار (40%) ماهیت سیاسی دارد

3- 39 شعار (6%) ماهیت اقتصادی دارد

تجزیه و تحلیل اماری شعارهای انقلاب نشان میدهد که انقلاب اسلامی ماهیت فرهنگی-سیاسی (هویت خواهانه و استقلال طلبانه) دارد

ج-بررسی نظریه های انقلاب:

نظریه های انقلاب به دو دسته تقسیم می شود:

الف-نظریه های خرد:

نظریات خرد به فرد و برداشتهای او از وضعیت اجتماعی می پردازد و چگونگی عصیانگری و انقلابی شدن فرد را توضیح میدهد از آنچه درباره نظریات خرد گفته شد میتوان نتیجه گرفت که این نظریات در تحلیل چگونگی انقلاب بر روانشناسی افراد تاکید داشته و بر عناصر روانشناختی استوار است

ب-نظریه های کلان:

نظریه های کلان به ساختارهای مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی توجه می کند و نقش هریک از آنها را در ایجاد انقلاب مورد بررسی قرار میدهد

-ادامه بررسی نظریه های انقلاب:

الف-نظریات خرد مطرح شده:

1-نظریه تدرابرت گر
2-نظریه جیمزدیویس

1-نظریه تدرابرت گر

اودر کتابی به نام چرا انسانها شورش میکنند نظریه محرومیت نسبی را مطرح کرد به عقیده وی محرومیت مقوله ای ذهنی است یعنی ممکن است فردی از نظر دیگران فرد خوشبختی باشد اما در ذهن خود احساس محرومیت کند و ممکن است فردی از نظر دیگران در محرومیت به سر ببرد ولی در ذهن خود احساس محرومیت نداشته باشد بنابراین محرومیت امری نسبی است
اوسپس نتیجه می گیرد که هرگاه افراد در خود احساس محرومیت کنند دست به شورش و انقلاب میزنند

2- ادامه بررسی نظریه های انقلاب:

2- نظریه جیمز دیویس:

جیمز دیویس زمینه بروز انقلاب را به نوع نگرش افراد به عالم خارج معرفی میکند. او بر این باور است هرگاه دوره ای طولانی از رشد و شکوفایی اقتصادی ناگهان به یک رکود یا عقب گرد سریع برسد، فاصله میان انتظارات و دریافتها که تاپیش از آن کم و قابل تحمل بود چنان زیاد می شود که دیگر قابل تحمل نیست و این زمان، زمان شروع انقلاب است.

البته او شرایط ملموس اقتصادی را عامل بروز انقلاب نمی داند بلکه وجود نارضایتی که پدیده ای ذهنی است را عامل انقلاب معرفی می کند و به همین دلیل نظریه او در گروه نظریات خرد قرار می گیرد

- ادامه نظریه جیمز دیویس:

ابراهامیان و تطبیق نظریه جیمز دیویس بر انقلاب اسلامی:

ابراهامیان از تحلیلگران سیاسی ایران معتقد است سه برابر شدن قیمت نفت در سالهای اول دهه 1350 موجب افزایش انتظارات شد ولی کاهش قیمت نفت در سال 1356 به واسطه زمستان معتدل اروپا باعث رکود اقتصادی و افزایش فاصله میان انتظارات و دریافتها گردید و این موجب بروز انقلاب شد

اشکالات نظر ابراهامیان:

- 1- این نظریه به مبارزات مردم قبل از دهه 1350 نمی پردازد
- 2- هر انقلابی علل مختلفی دارد و صرفاً اقتصادی نیست
- 3- عدم وقوع انقلاب در سایر کشورهای متکی به نفت و رد نظریه
- 4- صعود و سقوط مکرر قیمت نفت و عدم وقوع انقلاب

ب-نظریه های کلان:

1-نظریه تدااسکاچ پل
2-نظریه میشل فوکو

1-نظریه تدااسکاچ پل:

به عقیده اسکاچ پل انقلاب در جوامع کشاورزی رخ میدهد که تحت فشار بین المللی برای توسعه اند و دولت هزینه های این توسعه را بردوش مردم تحمیل می کند این فشارها موجب نارضایتی مردم و در نتیجه انقلاب می گردد

او این فرایند را یک جریان جبری میدانکه خارج از اراده انقلابیون تحقق می یابد

پس از انقلاب اسلامی ایران اسکاچ پل متوجه شد نظریه او قابلیت تبیین انقلاب اسلامی را ندارد این ناسازگاری او را به تجدید نظر و ارائه نظریه جدیدی واداشت

ادامه نظریه اسکاچ پل در مورد انقلاب اسلامی ایران:

او در سال 1982 با نوشتن مقاله دولت تحصیلدار و اسلام شیعی در انقلاب ایران عامل انقلاب ایران را تحصیلداری دولت شاه و فاصله گرفتن از مردم معرفی می کند و انگاه بسیج مردم جدا شده از رژیم توسط رهبران شیعی را باعث انقلاب می داند (دولت تحصیلدار دولتی است که به جای تکیه بر درآمدهای مالیاتی بر فروش منابع ملی مثلاً نفت متکی است)

ایرادهای نظریه اسکاچ پل:

- 1- عدم وقوع انقلاب در سایر دولتهای تحصیلدار
- 2- تحصیلداری طولانی مدت دولت ایران و عدم وقوع انقلاب
- 3- ادامه تحصیلداری دولت پس از انقلاب و عدم انقلاب مجدد

2- نظریه میشل فوکو (نظریه فرهنگی انقلاب اسلامی)

به عقیده فوکو انقلاب نمی تواند با انگیزه اقتصادی صورت گرفته باشد زیرا اگر این انگیزه در کار بود مرفهان هرگز در آن شرکت نمی کردند. او عامل اصلی انقلاب را شکست مدرنیسم در ایران میداند در اینجا فوکو سوال مهمی را پیش روی خود می بیند و آن اینکه چرا ایران پس از یک قرن تلاش برای مدرنیسم (دوران مشروطه و پهلوی) در مقابل آن قیام کرد؟ در حالی که به طور طبیعی این اتفاق می بایست در غرب که مهد مدرنیته است رخ میداد فوکو پاسخ این سوال را در دو ویژگی مذهب تشیع جستجو میکند:

- 1- اعتقاد به امام زمان که یاس و ناامیدی را از ایرانیان زدوده است
- 2- رهبری مرجعیت دینی که میتواند به اسانی میلیونها نفر از مردم مسلمان را با یک فتوا به صحنه بیاورد

فصل هفم

تحلیلی بر تحولات دوران تثبیت و تداوم انقلاب اسلامی

هر انقلابی پس از پیروزی در مسیر حرکت به سوی آرمانها و اهداف خود دو دوره را تجربه میکند دوره تثبیت و دوره تداوم انقلاب. در کشور ما نیز انقلاب اسلامی همین دو دوره را پیش رو داشت:

الف- دوره تثبیت انقلاب (از پیروزی تا پایان جنگ)

ب- دوره تداوم انقلاب (از پایان جنگ تا امروز و ادامه آن)

در ضمن هریک از دوره های فوق نیز با تحولات و چالشهایی روبروست که در این فصل مورد بحث قرار خواهد گرفت

تعریف چالش:

چالشها مواعی هستند که نظام را در رسیدن به اهدافش با مشکل روبرو می سازند

چالشهای دوره تثبیت و تداوم انقلاب:

یک-چالشهای دوره تثبیت نظام :

- الف-چالش حفظ و بقای انقلاب در برابر موانع داخلی
 - ب-چالش حفظ و بقای انقلاب در برابر موانع داخلی-خارجی
- مقدمه:**

-حفظ و بقای انقلاب نیازمند پی ریزی دو چیز بود:

- الف-نهادهای امنیتی برای حفظ انقلاب مثل کمیته و سپاه
- ب-نهادهای سیاسی مبتنی بر نیاز انقلاب (دولت)

-پدیده (انقلاب-نظام) یعنی توجه هم زمان به مقتضیات انقلاب و ضرورت‌های نظام سیاسی

توجه دولت موقت به پدیده نظام و بی توجهی به مقتضیات انقلاب نخستین چالش داخلی دوران تثبیت بود.

الف-چالش حفظ وبقای انقلاب در برابر موانع داخلی

مهمترین چالشهای این دوره:

1-چالش انقلاب-نظام

دولت موقت با شورای انقلاب و نهادهای انقلابی بر سرپدیده انقلاب-
نظام دچار چالش شدند این چالش به صورت زیر خود نمایی کرد:

-تاکید شورای انقلاب بر پدیده انقلاب -نظام

-تاکید دولت موقت بر مقتضیات نظام سیاسی باشیوه های مرسوم

اداری

این موضوع باعث ناکامی دولت موقت در بخشی از وظایف محوله

شد از طرفی توطئه تجزیه طلبی که با دخالت امریکا از کردستان

شروع شده بود دانشجویان انقلابی را به پایان دادن به حضور

مستقیم امریکا و تسخیر لانه جاسوسی واداشت

چالش حفظ و بقای انقلاب در برابر موانع داخلی

2-تسخیر لانه جاسوسی (انقلاب دوم) و از بین رفتن زمینه های دخالت حضوری امریکا در ایران

3-سقوط دولت موقت پس از تسخیر لانه جاسوسی

4-عملیات نظامی امریکا در صحرای طبس برای خروج از بن بست و شکست عملیات با اراده الهی

(هدف امریکا: کودتا علیه جمهوری اسلامی با بمباران نقاط حساس تهران و سپردن قدرت به باند مهدی هاشمی و آزاد کردن گروگانها)
(صدور فرمان امام به تشکیل بسیج برای مقابله با هر تهدید احتمالی)

5-ترور شخصیت‌های نظام توسط ضدانقلاب

6-طراحی کودتای نوژه و شکست کودتا و دستگیری کودتاچیان

ب-چالش حفظ و بقای انقلاب در برابر موانع داخلی-خارجی

- 1- آغاز جنگ تحمیلی و به خطر افتادن موجودیت نظام
- 2- ناهماهنگی بنی صدر با نیروهای انقلاب مثل:
 - الف- مخالفت با حضور مردم و بسیج در صحنه دفاع
 - ب- استراتژی غلط (زمین در مقابل زمان) در جنگ
 - ج- دامن زدن به اختلافات و ناسازگاری با نظام و انقلاب
- 3- تصویب عدم کفایت سیاسی بنی صدر در مجلس
- 4- آغاز موج گسترده ترورهای منافقین
 - (پس از سقوط بنی صدر محمدعلی رجایی به ریاست جمهوری انتخاب شد)
- 5- ترور شهید رجایی در 8 شهریور 1360
 - (ریاست جمهوری ایت الله خامنه ای پس از شهادت رجایی)

چالش حفظ و بقای انقلاب در برابر موانع داخلی-خارجی

(ریاست جمهوری ایت الله خامنه ای و آغاز عملیاتهای پیروز (ثامن الائمہ، طریق القدس، فتح المبين وبيت المقدس...) و سرانجام فتح خرمشهر و ناامیدی دشمن از غلبه بر ایران)

6- تصویب قطع نامه 598 در شورای امنیت سازمان ملل

(مقاومت ایران در جنگ و اصرار بر جابجایی بندهای قطع نامه)

7- نگرانی قدرتهای بزرگ از پیروزی قاطع ایران و اتخاذ استراتژی فشار همه جانبه

8- زدن هواپیمای مسافربری ایران در 12 تیر 1367

9- قبول قطع نامه 598 توسط امام (با تعبیر نوشیدن جام زهر)

10- عملیات منافقین (فروغ جاویدان) در سرپل ذهاب و اسلام آباد غرب و شکست آنها با عملیات مرصاد

دو-دوره تداوم انقلاب اسلامی (روندتحولات)

- 1- برنامه ریزی برای تداوم انقلاب با حفظ هویت و استقلال
- 2- صدور پیام نه ماده ای امام (اهم محورهای پیام عبارت بود از):
 - الف- تاکید بر سیاست نه شرقی-نه غربی
 - ب- استفاده از نظر کارشناسان
 - ج- تکامل بنیه دفاعی کشور
 - د- رفاه توأم باشعائر اسلامی و پرهیز از فرهنگ مصرفی
 - ه- تاکید بر حفظ شئون اخلاقی جامعه
- 3- نامه امام به گورباچف رهبر شوروی با تاکید بر اینکه:
 - الف- مشکل اصلی شمامبارزه بیهوده با خداست
 - ب- پیشبینی شکست قطعی مارکسیسم

ادامه بحث دوره تداوم انقلاب اسلامی

- 4- انتشار کتاب آیات شیطانی توسط سلمان رشدی
- 5- صدور حکم ارتداد سلمان رشدی از سوی امام
- 6- واکنش جامعه اقتصادی اروپا به حکم ارتداد سلمان رشدی و فراخوانی هیئت دیپلماتیک خود از ایران
- 7- مقاومت ایران و درخواست اروپائیان برای بازگشت به ایران
- 8- دستور امام به اصلاح قانون اساسی و حذف پست نخست وزیری
- 9- ارتحال حضرت امام (14 خرداد 68)
- 10- خلاء رهبری و امید دشمنان به نابودی انقلاب
- 11- تشکیل مجلس خبرگان و انتخاب ایت الله خامنه ای به رهبری
- 12- برگزاری رفراندوم اصلاحیه قانون اساسی
- 13- فراهم شدن زمینه تحقق آرمانهای انقلاب

دوره تداوم انقلاب و آغاز گفتمان نه‌ای مختلف در اداره کشور

یک-گفتمان سازندگی و توسعه اقتصادی:

(فرایند شکل‌گیری، اقدامات و پیامدها)

- 1- خاتمه جنگ و ضرورت بازسازی ویرانیهای کشور
- 2- ریاست جمهوری هاشمی رفسنجانی و تشکیل دولت سازندگی
- 3- جستجوی الگو برای تدوین برنامه اول توسعه اقتصادی
- 4- عجله در تدوین برنامه توسعه و بهره‌گیری دولت از الگوهای غربی
- 5- تدوین و اجرای برنامه تعدیل اقتصادی در دولت سازندگی
- 6- الهام‌گیری طرح تعدیل از اقتصاد سرمایه‌داری با ویژگیهای زیر:

- الف- توجه به شرایط بین‌المللی و بی‌توجهی به نیازهای کشور
- ب- مشروط بودن وامهای صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی به اجرای طرح تعدیل

دوره تداوم انقلاب و آغاز گفتمانهای مختلف در اداره کشور

پیامدهای اجرای برنامه تعدیل اقتصادی:

الف: استقرار خارجی

ب: حاکمیت تکنوکراسی (اصالت دادن به تخصص)

ج: بی توجهی به عدالت اجتماعی

د: سرمایه سالاری

ه: ترویج سکولاریسم اقتصادی و فرهنگی

و- بی توجهی به امور فرهنگی و ترویج فرهنگهای وارداتی

7- ظهور نسل جدیدی از وابستگان به طبقات سرمایه دار

8- ظهور خطوط گسست میان ارزشهای سنتی با ارزشهای جدید

9- هشدار رهبری در مورد خطر شبیخون فرهنگی

دو-گفتمان اصلاحات و توسعه سیاسی:

- 1-گفتمان سازندگی زمینه ساز گفتمان اصلاحات و توسعه سیاسی
- 2-تشکیل دولت اصلاحات به ریاست سید محمد خاتمی
- 3-القای این ایده توسط نظریه پردازان توسعه که توسعه اقتصادی جز در ساختار سیاسی غربی رخ نمی دهد و تلاش دولت اصلاحات به تغییر ساختار نظام
- 4-تاکید دولت بر تقدم توسعه سیاسی بر توسعه اقتصادی با هدف فوق
- 5-امیدواری دولتهای غربی به تضعیف قدرت سیاسی ایران
- 6-تداوم طرح تعدیل در حوزه اقتصادی
- 7-بروز چالشهای فرهنگی و هویتی در جامعه
- 8-واکنشهای اجتماعی به اصلاحات و گرایش به گفتمان عدالت

سه-گفتمان عدالت:

- 1- علل گرایش به گفتمان عدالت:
الف- فاصله گرفتن گفتمانهای سازندگی و اصلاحات از آرمانهای انقلاب اسلامی
ب- عدالت نیاز فطری و مطالبه تاریخی ملت بود
- 2- رئیس دولت: محمود احمدی نژاد
- 3- نام گذاری دهه چهارم انقلاب به دهه پیشرفت و عدالت از سوی رهبری انقلاب
- 4- محور بودن الگوی تعالی در گفتمان عدالت و پیشرفت
- 5- روگردانی رئیس دولت از برخی شعارها و بروزچالش جدید
- 6- پیشرفتهای قابل قبول در برخی زمینه ها علیرغم عدم تحقق آرمان عدالت خواهی انقلاب

چهار-تحلیلی از جریانه‌های انحرافی در نظام:

(انحراف برخی جریانه‌های فکری-سیاسی از خط اصیل انقلاب و نفوذ در بدنه اجرایی کشور مانند)

- 1- جریان انحرافی نهضت آزادی در دولت موقت
- 2- نفوذ جریان نفاق در دولت بنی صدر
- 3- دولت سازندگی و نفوذ جریان لیبرال در حوزه اقتصادی
- 4- دولت اصلاحات و نفوذ جریان لیبرال در حوزه سیاسی
- 5- دولت عدالت و پیشرفت و انحراف از ولایت مداری و عدالت محوری در همه زمینه ها

(لزوم توجه به خطر نفوذ در پوشش‌های گوناگون و در لایه‌های مختلف سیاسی، امنیتی، اقتصادی، سایبری و..)

فصل هشتم

دستاوردهای انقلاب اسلامی

بی شک انقلاب اسلامی در کنار برخی کاستیها دستاوردهای عظیمی داشته است که به بعضی از آنها اشاره میکنیم:

-دستاوردهای انقلاب اسلامی :

یک:در سطح داخلی

الف-دستاوردهای سیاسی

ب-دستاوردهای فرهنگی

دو:در سطح بین المللی

الف-دستاوردهای فرهنگی

ب-دستاوردهای سیاسی

ادامه دستاوردهای انقلاب اسلامی :

دستاوردهای انقلاب در سطح داخلی:

الف-دستاوردهای سیاسی:

- 1- سرنگونی نظام شاهنشاهی و استقرار حاکمیت الهی
- 2-افزایش بینش و مشارکت سیاسی مردم
- 3-استقلال و دگرگونی اصول سیاست خارجی

ب-دستاوردهای فرهنگی:

- 1-نفی مظاهر فرهنگی غرب و مقابله با تهاجم فرهنگی
- 2-عمومی شدن آموزش و ارتقای سطح علمی جامعه
- 3-ارتقای جایگاه زن در اجتماع
- 4-ایجاد روحیه خود باوری

ادامه دستاوردهای انقلاب در سطح داخلی

الف-دستاوردهای سیاسی:

- 1-سرنگونی نظام شاهنشاهی واستقرار حاکمیت الهی (به شرح زیر)
- الف-فقدان سعادت، عزت و سربلندی در فرهنگ شاهنشاهی
- ب-مترادف بودن نظام شاهنشاهی با زور و تزویرو بی عدالتی
- ج-نظام شاهنشاهی حیات و دوام خود را سنت محتوم تاریخ میدانست
- د-حمایت امریکا از شاه سقوط او را ناممکن جلوه می داد
- ه-غلبه تفکر سکولار بر جهان و حتی جهان اسلام
- و-پیروزی انقلاب اسلامی تاییدی بر پیوند دین و سیاست
- ز-پیروزی انقلاب اسلامی و پذیرش جایگاه قانونی مردم و مقابله با استبداد

ادامه دستاوردهای سیاسی:

2-افزایش بینش و مشارکت سیاسی مردم:

الف-دورنگاه داشتن مردم از مسائل جامعه در رژیمهای نامشروع

ب-جمهوری اسلامی و بصیرت افزایی سیاسی-اجتماعی

ج-رشد بینش سیاسی زمینه افزایش مشارکت سیاسی

جلوه هایی از مشارکت سیاسی در جمهوری اسلامی:

-رفراندوم جمهوری اسلامی

-انتخابات خبرگان قانون اساسی

-انتخابات مجلس شورای اسلامی

-رفراندوم قانون اساسی

-انتخابات ریاست جمهوری

-انتخابات خبرگان رهبری

ادامه دستاوردهای سیاسی:

3- استقلال و دگرگونی سیاست خارجی:

الف- اهمیت استقلال برای جمهوری اسلامی ریشه در نفوذ و سلطه قدرتهای استکباری در دو قرن اخیر دارد
ب- تجلی استقلال طلبی مردم در شعار:

(استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی)

ج- قانون اساسی و استقلال سیاست خارجی:
اصل 152 قانون اساسی:

سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر اساس نفی هرگونه سلطه جویی و سلطه پذیری، حفظ استقلال همه جانبه و تمامیت ارضی کشور..... استوار است

ب-دستاوردهای فرهنگی:

1-نفی مظاهر فرهنگی غرب و مقابله با تهاجم فرهنگی:

- الف-پایه ریزی استعمار و استبداد بر استحاله فرهنگی
- ب-ترویج اباحی گری در رژیم شاه در همه عرصه ها به منظور:
- فراموشی هویت اسلامی و ملی
- جایگزینی و گسترش فرهنگ غربی
- ج-انقلاب اسلامی و احیای خودباوری فرهنگی
- د-تحول در نگرش جامعه به نقش زنان

2-عمومی شدن آموزش و ارتقای سطح علمی جامعه:

- الف-بی سوادی قریب 60% مردم تا اواخر رژیم پهلویج-نهضت ب-
- نهضت سوادآموزی و باسوادکردن میلیونها نفر از مردم

عمومی شدن آموزش و ارتقای سطح علمی جامعه:

ج- نهضت مدرسه سازی و رشد فزاینده آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی

د- رشد ابتکار و خلاقیت‌های علمی

ه- موفقیت دانش آموزان و دانشجویان در المپیادهای علمی

3- ارتقای جایگاه زن در اجتماع:

الف- ترویج فرهنگ غربی در عصر پهلوی و نگاه به زن به عنوان یک کالای جنسی

ب- تهدید هویت زن مسلمان ایرانی با ترویج فرهنگ برهنگی

ج- حضور فعال زنان در انقلاب

د- ارتقای جایگاه زن مسلمان در جامعه

ادامه عمومی شدن آموزش و ارتقای سطح علمی جامعه:

4- ایجاد روحیه خود باوری:

الف- خودباوری زمینه پویایی و حرکت

ب- ایجاد روحیه خودباوری مهمترین دستاورد اجتماعی انقلاب است

ج- تجلی اوج خود باوری در دفاع مقدس

دو- دستاوردهای انقلاب در سطح نظام بین الملل

الف دستاوردهای فرهنگی شامل :

1- ترویج فرهنگ مردم سالاری دینی

2- ترویج فرهنگ استقلال خواهی و استکبارستیزی

3- فرهنگ سازی درباره وحدت تمدنی جهان اسلام

4- احیای نقش جنبشهای آزادی بخش

ادامه دستاوردهای انقلاب در سطح نظام بین الملل
 ب- دستاوردهای سیاسی شامل:

- 1- تاثیر بر شکل گیری برخی جریانه‌ها و گروه های سیاسی
- 2- تاثیر انقلاب اسامی بر راهبرد قدرتهای بزرگ

الف- دستاوردهای فرهنگی :

1- ترویج فرهنگ مردم سالاری دینی

الف- انقلاب اسلامی و تبیین سازگاری اسلام و دموکراسی

ب- ویژگیهای مردم سالاری دینی

- پیوند دین و سیاست و نفی سکولاریسم

- توجه به مقتضیات زمان و نفی تحجرگرایی دینی

- برخورداری جمهوری اسلامی از مشروعیت الهی و مقبولیت مردمی

-ادامه دستاوردهای فرهنگی :

2-ترویج فرهنگ استقلال خواهی و استکبار ستیزی

الف-نفی سلطه شرق و غرب و آزادی از دخالت قدرتهای خارجی
 ب-دیدگاه امام در مورد استقلال:(مهمترین بعد استقلال نفی هرگونه وابستگی به نیروهای خارجی است)

ج استقلال طلبی و تضعیف سلطه خارجی بر منطقه خاورمیانه
 د-استقلال طلبی و مقابله با دوالگوی رایج لیبرالیستی و سوسیالیستی

توضیح:

پس از جنگ جهانی دوم و شکل گیری نظام دوقطبی یارگیری دو قطب شرق و غرب از کشورهای جهان شروع شد و شرایطی ایجاد کردند که گویا چاره ای جز شرقی یا غربی شدن نیست انقلاب اسلامی برای اولین بار و به صورت جدی نفی سلطه شرق و غرب رطنین انداز کرد

ادامه دستاوردهای فرهنگی :

3- فرهنگ سازی در باره وحدت تمدنی جهان اسلام:

-انقلاب اسلامی منادی تقریب مذاهب و وحدت شیعه و سنی

مبانی وحدت اسلامی:

-ایین و سنن اسلامی و مشترکات فراوان مذاهب اسلامی

-ضروت مبارزه با دشمن مشترک (استکبار جهانی و صهیونیسم)

4- احیای نقش جنبشهای آزادی بخش

الف-انقلاب اسلامی و دمیدن روح خود باوری در ملتهای مسلمان در جهت استعمارستیزی

ب-الگو برداری مسلمانان از انقلاب و آغاز تجدید حیات اسلامی

ج-کم رنگ شدن باور به مشروعیّت اطاعت از حاکم غیر عادل و تاکید بر استقرار حکومت اسلامی

ادامه احیای نقش جنبشهای آزادی بخش

خط مشی گروه های مبارز بر دو قسم است:

-اقدام قهرامیز و مسلحانه علیه حاکمیت های ظالمانه و استبدادی (مثل انتفاضه فلسطین)

-اقدام مسالمت امیز و مبارزه پارلمانی برای تغییر نظام موجود (مثل مبارزه مردم بحرین علیه ال خلیفه)

ب-دستاوردهای سیاسی انقلاب در سطح بین المللی

1-تاثیر بر شکل گیری برخی جریانها و گروههای سیاسی

گروههای اسلامی متأثر از انقلاب اسلامی بر دو دسته اند:

گروههایی که از یک جنبش اسلامی غیر فعال زاییده شده اند مثل جنبش جهاد اسلامی که از اخوان المسلمین فلسطین زاییده شد یا حزب الله لبنان که از جنبش امل اسلامی زاییده شد (حزب الله به دلیل پذیرش رهبر انقلاب در مقام رهبری دینی و سیاسی بیش از هر گروه دیگری تحت تاثیر انقلاب اسلامی است)

ادامه دستاورد های سیاسی انقلاب در سطح بین المللی:

-گروه هایی که پدیده ای جدیدند مثل نهضت اجرای فقه جعفری در پاکستان

2-تاثیر انقلاب اسلامی بر راهبرد قدرتهای بزرگ:

الف-وقوع انقلابی باماهیت ضد غربی درکشوری حامی غرب
توضیح:

-جنگ ویتنام و اعلان دکترین دوستونی نیکسون

-تعیین ایران به عنوان ستون نظامی دکترین نیکسون

-نقش افرینی ایران درحمایت ازمنافع امریکا

-خلاء قدرت حامی غرب و تغییر استراتژی انها

ب-بافت جمعیتی مسلمان منطقه ونگرانی شدید غرب

تاثیر انقلاب اسلامی بر راهبرد قدرتهای بزرگ:

ج- تلاش امریکا برای مهار انقلاب اسلامی به صورتهای مختلف (مثل تحریم، ترور، تجزیه طلبی، کودتا و....)

(مهمترین اقدام امریکادر راستای مهار ایران تحریک صدام به جنگ و حمایت از صدام در جنگ علیه ایران بود)

ه- نگرانی شورویها از تاثیر انقلاب بویژه بر جمهوریهای مسلمان نشین هم مرز با ایران و در نتیجه:

- تلاش شورویها برای مقابله با انقلاب اسلامی از طریق گروه های چپ مارکسیستی

- اشتراک شورویها نظر با رقیب سنتی شان (امریکا) در مقابله با ایران بویژه در جنگ تحمیلی

فصل نهم

اینده انقلاب اسلامی، فرصتها و چالشها:

دلایل ضرورت آینده شناسی انقلاب اسلامی :

- 1- ایجاد امدادگی در مسئولین و سیاستگذاران نظام
- 2- آسیب شناسی نقاط تهدیدزا یا آسیب زا برای حفظ نظام
- 3- تدوین استراتژیهای لازم در همه حوزه های امنیتی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و غیره
- 4- توجه به تحولات بین المللی و منطقه ای تاثیر گذار بر اوضاع ایران

به دلایل ذکر شده فوق شناخت فرصتها و چالشهای پیش رو امری ضروری است

مفهوم فرصت و چالش:

تعریف فرصت:

فرصت مجموعه شرایطی داخلی یا خارجی است که به کشور توان لازم برای رسیدن به اهدافش رامیدهد

تعریف چالش:

چالشها موانعی هستند که از بعد داخلی یا بین المللی رسیدن نظام به اهدافش را با مشکل روبرو می سازند
فرصتهای پیش روی جمهوری اسلامی را می توان به دو دسته تقسیم کرد:

الف- فرصتهای داخلی

ب- فرصتهای خارجی

یک-فرصت‌های داخلی جمهوری اسلامی:

1-مردمی بودن نظام

2-پیشرفتهای علمی و فناوری

دو-فرصت‌های خارجی جمهوری اسلامی

1-افول هژمونی امریکا

2-اینده جمعیت و جایگاه مسلمانان

3-بحرانهای اقتصاد جهانی

4-ناکارآمدی سازمانهای بین المللی

5-پتانسیل های قدرت نرم جمهوری اسلامی

6-محدود شدن امکان استفاده از زور(قدرت نظامی)

7-بیداری اسلامی در خاورمیانه و شمال افریقا

یک-فرصتهای داخلی جمهوری اسلامی

الف- مردمی بودن نظام جمهوری اسلامی:

1- جلوه هایی از ماهیت مردمی نظام جمهوری اسلامی

-نظام برآمده از انقلاب مردمی

-رای 98/2% مردم به نظام جمهوری اسلامی

-قانون اساسی برآمده از اراده مردم

-رهبری برآمده از تصمیم خبرگان منتخب مردم

-دستگاه اجرایی، تقنینی و شوراهای محلی مردمی

2-مقبولیت نظام ثمره مشارکت عمومی مردم

3-حضور مردم در صحنه بزرگترین سرمایه نظام در (دفاع

مقدس، مقابله با تهدیدها، عبور از تحریمها، تامین امنیت و...)

فرصت‌های داخلی جمهوری اسلامی

ب- پیشرفت‌های علمی و فناوری

- 1- زمینه پیشرفت هر کشوری پیشرفت علمی آن کشور است
- 2- تولید علم و بومی سازی تدریجی فناوریهای مدرن علاوه بر رفع وابستگی سرمایه عزت مندی کشور نیز می باشد
- 3- طبق اظهار موسسات علمی بین المللی جایگاه علمی ایران نسبت به قبل از انقلاب رشد شگرفی داشته و از رتبه بالای 70 به رتبه 16 ارتقاء یافته است
- 4- بی تردید تداوم رشد علمی و بومی سازی بسیاری از فناوریها فرصت خوبی برای نظام جمهوری اسلامی در رسیدن به اهداف خود می باشد

دو-فرصت های بین المللی جمهوری اسلامی:

یک-افول هژمونی امریکا:

- 1- مفهوم هژمونی: قدرت سلطه گری و جهان خواری
- 2- ظهور امریکا به عنوان یکی از دو قطب قدرت جهان پس از جنگ جهانی دوم

3- فروپاشی شوروی و ایده نظم نوین جهانی با محوریت امریکا

عوامل افول قدرت امریکا:

- افول قدرت اقتصادی با بدهی بیست هزار میلیارد دلاری
- اختلافات شدید داخلی
- ناتوانی امریکا در حل بحرانهای چون عراق، افغانستان، یمن سوریه و....
- ظهور قدرتهای رقیب مثل چین، المان، ژاپن و...

فرصت های بین المللی جمهوری اسلامی:

دو- آینده جمعیت و جایگاه مسلمانان:

- 1- رشد جمعیت مسلمانان و تقویت جایگاه و اثر گذاری انها
- 2- اسلام به عنوان دومین دین بزرگ، دغدغه سیاست داخلی اروپا
- 3- نقش افرینی مسلمانها در آینده سیاسی و اجتماعی اروپا

سه- بحرانهای اقتصاد جهانی:

- 1- بروز بحرانهای ادواری در اقتصاد سرمایه داری
- 2- امریکا و بورس نیویورک در کانون بحران
- 3- تهدید اقتصاد جهانی با بروز بحرانهای اقتصادی
- 4- تاثیر گذاری بحران به میزان وابستگی اقتصادی به غرب

فرصت های بین المللی جمهوری اسلامی:

چهار-ناکارامدی سازمانهای بین المللی:

- 1-سازمانهای بین المللی نهادهایی برای تحقق اهداف بین المللی
- 2-سازمان ملل در جایگاه مهمترین سازمان بین المللی
- 3-هدف اصلی سازمان ملل تامین صلح و امنیت بین المللی

عوامل ناکارامدی سازمانهای بین المللی :

الف-سلطه قدرتهای بزرگ

ب-اصول و هنجارهای قدرتهای بزرگ مثل حق وتو

ج- جهت گیریهای سیاسی و نه حقوقی

4-عضویت جمهوری اسلامی در اکثر سازمانهای بین المللی

5-به چالش کشیده شدن رویه های غیر عادلانه این سازمانها توسط جمهوری اسلامی و بسیاری از کشورهای دیگر

فرصت های بین المللی جمهوری اسلامی:

پنج-پتانسیل قدرت نرم جمهوری اسلامی:

1- قدرت کلیدی ترین مولفه تعیین کننده مناسبات بین المللی است

اقسام قدرت:

الف- قدرت سخت: قدرت مبتنی بر مؤلفه های فیزیکی و مادی مثل تعداد نفرات نظامی تعداد و انواع سلاحهای یک کشور و...

ب- قدرت نرم: قدرت برآمده از عوامل غیرمادی مثل ایمان به خدا، علم، شهادت طلبی، روحیه ملی، همت عالی، ایثارگری و...

2- ناپایداری قدرت سخت بدون همراهی قدرت نرم

منابع قدرت نرم ایران عبارت است از: ارزشهای اسلامی،

انقلابی و ایرانی، روحیه ملی، رهبری ولایت فقیه و...

3- نقش افرینی قدرت نرم در دفاع مقدس

فرصت های بین المللی جمهوری اسلامی:

شش-محدود شدن امکان استفاده از زور(قدرت نظامی)

- 1- علیرغم ناکارآمدی سازمانهای بین المللی استفاده از زور بویژه از سال 2000 به این طرف با محدودیتهایی روبرو شده است
- 2- عدم همکاری روسیه، فرانسه و آلمان در حمله امریکابه عراق نمونه ای از این محدودیت است

عوامل محدودیت استفاده از زور :

- الف-بحران سرمایه داری غرب
- ب-تاکید بر به کارگیری قدرت نرم دیپلماسی در معادلات جهانی
- 3-محدودیت استفاده از زور و گرایش به قدرت نرم فرصتی برای جمهوری اسلامی محسوب می شود

فرصت های بین المللی جمهوری اسلامی:

هفت-بیداری اسلامی در کشورهای خاورمیانه:

- 1- اعتراف غرب به اثرپذیری تحولات خاور میانه از انقلاب اسلامی
- 2- اثرپذیری تحولات منطقه فرصتی برای جمهوری اسلامی است

ب-چالشهای پیش روی انقلاب اسلامی:

یک- چالشهای داخلی:

چالشهای داخلی چالشهایی هستند که منشاء داخلی داشته و یا با منشاء خارجی در درون نظام مشکلاتی را ایجاد می کند

دو-چالشهای خارجی:

چالشهای خارجی چالشهایی است که منشاء خارجی داشته و از خارج بر ما تاثیر می گذارد

ب-چالشهای پیش روی انقلاب اسلامی:

-اقسام چالشهای داخلی

1-تهاجم فرهنگی

2-اشاعه جدایی دین از همه ساحت‌های زندگی اجتماعی (سکولاریسم)

3-نابرابری های اجتماعی

4-مشکلات اقتصادی

5-علوم انسانی

-اقسام چالشهای بین المللی:

1-تحریم ها

2-مسأله هسته ای

3-جهانی سازی

4-جنگ نرم

-چالشهای داخلی:

یک-تهاجم فرهنگی:

1-تهاجم فرهنگی هجوم به حیات معنوی و نظام ارزشی جامعه است

تهاجم فرهنگی به دو طریق صورت می گیرد:

-تبلیغات

-نفوذ و استحاله

2-انچه امروز علیه مآجرامی شود تلاش برای استحاله فرهنگی

با استفاده از صنایع فرهنگی (رادیو تلویزیون، سینما، ماهواره،

اینترنت و...) است

علل تصمیم دشمنان به تهاجم فرهنگی

-ناتوانی دشمنان در ضربه زدن از طریق جنگ و ترور و...

-کم هزینه تر و اثر گذار تر بودن تهاجم فرهنگی

چالشهای داخلی:

دو-اشاعه (سکولاریسم) جدایی دین از همه ساحت‌های زندگی اجتماعی

1- درگفتمان دینی اسلام حضور دین در همه ساحت‌های زندگی فردی و اجتماعی بشر انکارناپذیر است

2- سکولاریسم بررهایی بشر از نظارت دین بنا شده است و دین را تنها در قالب امور عبادی و معنوی معرفی می‌شناسد

3- گفتمان انقلاب اسلامی بر پیوند میان دین و سیاست بنا شده است

4- ترویج اندیشه‌های سکولاریسم چالش مهمی در برابر انقلاب اسلامی خواهد بود

5- از آنجا که سکولاریسم علاوه بر جنبه‌های سیاسی و اجتماعی بر حوزه فرهنگ نیز تاثیر گذار است موضوع ترویج سکولاریسم خطر بیشتری داشته و از چالش‌های مهم پیش رو محسوب می‌شود

چالش‌های داخلی:

سه-نابرابری اجتماعی:

نابرابری اجتماعی اصلی‌ترین چالش پیش روی انقلاب است
دلایل اهمیت این چالش:

- 1- عدالت خواهی نیاز مبرم و اغماض ناپذیر است
- 2- ذهنیت جامعه باآموزه های دینی عدالت خواهانه انس گرفته است
- 3- یکی از علل انقلابها وجود نابرابریهاست
- 4- عدالت اجتماعی از شعارهای اصلی انقلاب به شمار می رود
- 5- ماهیت انقلاب اسلامی تحقق عدالت را وظیفه اصلی جمهوری اسلامی قرار داده است
- 6- انتقاد مسئولان حکومت اسلامی از نظام بین الملل اغلب از بعد بی اعتنایی به عدالت است

چالش‌های داخلی:

چهار-مشکلات اقتصادی:

برخی از مشکلات اقتصادی بی شک چالشی در برابر انقلاب اسلامی است از جمله:

1- مشکل اشتغال

2- مشکل وابستگی اقتصاد به نفت (اقتصاد تک محصولی)

پیامدهای اقتصاد تک محصولی و وابسته به نفت:

-تکیه بر خام فروشی و ارزان فروشی

-قیمت گذاری خارجی در خرید نفت از ما و فروش کالا به ما

-پایان پذیر بودن نفت و تجدید ناپذیری آن

-نداشتن درآمد پایدار

-عادت به مصرف کالاهای خارجی و رکود تولیدات داخلی

-بی بهره ماندن از علوم و فناوریهای مدرن

چالش‌های داخلی:

پنج- علوم انسانی:

1- پژوهش درباره علوم انسانی از شاخصه‌های پیشرفت هر کشوری است

2- پیروزی انقلاب اسلامی زمینه تبلور برخی از مؤلفه‌های مهم در علوم انسانی شد مثل:

- پیوند دین و سیاست

- لزوم تأسیس حکومت اسلامی

3- شعار استقلال به درکی فرهنگی از هویت ملی نیاز دارد

4- علوم انسانی مسئولیت معرفی نظام و انقلاب را در دو بعد داخلی و خارجی بر عهده دارد

5- امروزه بخش مهمی از سرفصل‌های علوم انسانی برگرفته از نظریات غربی است که نیاز به بازنگری دارد

-چالشهای بین المللی

یک-تحریم :

1-تحریم کردن ایران به دلیل مقابله با تصمیمات غیر عادلانه قدرتهای بزرگ

2-اغاز تحریم توسط امریکا:ابان 1358

3-فشار امریکا برای همراه نمودن دیگر کشورها درتحریم

4-تلاش ایران برای تبدیل این تهدید به فرصت

دو-مساله هسته ای:

1-معاهده npt وانحصار سلاح هسته ای برای قدرتهای بزرگ

2-مجاز بودن استفاده صلح امیز هسته ای بر اساس بند 4معاهده npt

3-فشار قدرتهای استکباری دراستفاده صلح امیز ایران از فناوری

هسته ای علیرغم تایید اژانس به صلح امیز بودن فعالیتها

ادامه چالشهای بین المللی

-مساله هسته ای:

ضرورت‌های حفظ دستاوردهای هسته ای:

-پایان پذیر بودن سوخت‌های فسیلی و احتمال خارج شدن آنها از چرخه سوخت

-استفاده صنعتی و بهینه از نفت و گاز

-حفظ محیط زیست

-کاربردهای بسیارمتنوع فناوری هسته ای

سه-جهانی سازی:

مفهوم جهانی شدن و جهانی سازی

-جهانی شدن فرایندی تاریخی است که از دیرباز آغاز شده و امری

اجتناب ناپذیر است اما جهانی سازی پروژه ای هدفمند از سوی

غرب برای یکسان کردن جهان با فرهنگ خود می باشد

ادامه چالشهای بین المللی

-جهانی سازی:

1-جهانی سازی با تحمیل معیار های غربی درحوزه های مختلف مثلاً:

-درحوزه امنیتی:موضوع ممنوعیت ساخت موشکها و...

-درحوزه آموزشی :سند 2030

-درحوزه حقوق بشر:ازادیهای جنسی و...

-درحوزه فناوری هسته ای :پایان هرگونه فعالیت هسته ای

-درحوزه منطقه ای همکاری باسلطه گران بین المللی

-درحوزه سیاسی دوری از ماهیت اسلامی نظام

2-جهانی شدن وبه عنوان یک بازیگر بین المللی درعرصه جهانی

نقش افرینی کردن نه فقط تهدید نیست بلکه فرصتی است که میتواند

قابلیتهای مردم سالاری دینی را درسطح جهانی به نمایش بگذارد

چالش‌های بین‌المللی

چهار-جنگ نرم:

1- مفهوم جنگ نرم:

- جوزف نای: جنگ نرم تلاشی است که بر اساس آن دیگران هنجارها و باورهای شمارا با کمترین هزینه بپذیرند

- جان کالینز: جنگ نرم استفاده طراحی شده از تبلیغات و ابزارهای مربوط به آن برای نفوذ در مختصات فکری دشمن است که با توسل به شیوه‌هایی که موجب پیشرفت مقاصد امنیت ملی اجرایی شود

2- هدف از جنگ نرم :

هدف از جنگ نرم براندازی نظام سیاسی یک کشور است

3- منظور از براندازی نرم اقداماتی است در چارچوب قانون، بدون خشونت و با دخالت بیگانگان

چالشهای بین المللی

-جنگ نرم:

4-جنگ نرم با قدرت نرم وبه کار گیری ان دنبال می شود

5- اشکال مختلف جنگ نرم:

جنگ رسانه ای، عملیات روانی، براندازی نرم، انقلاب مخملین و...

پیشینه تاریخی جنگ نرم:

الف-جنگ نرم قدمتی به اندازه قدمت تاریخ بشر دارد

ب-قدیمی ترین شیوه جنگ نرم عملیات روانی است

ج-بررسی علمی جنگ نرم در 1970 وتاسیس کمیته خطر جاری

-هدف از تشکیل کمیته خطر جاری :بمباران تبلیغاتی برای فرو

پاشی اتحاد جماهیر شوروی بود

4- تغییر نام کمیته خطر جاری به کمیته صلح جاری باهدف مقابله

با جمهوری اسلامی

چالش‌های بین‌المللی تاکتیک‌های جنگ نرم:

2- کلی‌گویی	1- برچسب زدن
4- دروغ بزرگ	3- شایعه پراکنی
6- پیشگویی‌های فاجعه‌آمیز	5- پاره حقیقت‌گویی
8- انسانیت‌زدایی و اهریمن‌سازی	7- برجسته‌سازی
10- حذف و سانسور	9- ایجاد تفرقه و تضاد
12- جنگ روانی (رسانه‌ای)	11- جاذبه‌های جنسی
14- تکرار	13- ترور شخصیت
16- توسل به ترس و ایجاد وحشت	15- مبالغه
	17- مغالطه

تاکتیکهای جنگ نرم:

1- برچسب زدن:

مثبت و منفی کردن واژه ها و نسبت دادن به افراد یا گروه ها
مثلا: منفی کردن تروریسم و نسبت دادن به دفاع مردم فلسطین
-منفی کردن واژه بنیادگرایی و اطلاق آن به کشورهای اسلامی

2- کلی گویی :

کلی گویی ایجاد ارتباط خاصی با مفهومی ویژه است تا مخاطب بدون بررسی دلایل و شواهد آن را بپذیرد

مفاهیمی مثل دموکراسی، آزادی، حقوق بشر و... مفاهیمی کلی است که مخاطب بدون اندیشیدن و پی بردن به هدف گوینده آنرا می پذیرد این تاکتیک (بی حس سازی مغزی) نیز نامیده می شود

تاکتیکهای جنگ نرم:

3-شایعه پراکنی

الف-شایعه انتقال شفاهی پیام برای برانگیختن باوور مخاطب است
ب-مطالب کلی شایعه مطالبی است که مخاطب نسبت به آن حساسیت بالایی دارد

ج-هر شایعه ممکن است در بردارنده بخشی از واقعیت باشد
د-ضریب نفوذ شایعه به درجه ابهام و اهمیت آن بستگی دارد
ه-شایعه اقسامی مثل هراس اور، تفرقه افکن، امید بخش و... دارد

4-دروغ بزرگ:

الف-این روش برای مرعوب کردن حریف استفاده میشود
ب-به عقیده گوبلز (مسئول دستگاه تبلیغات نازیها) دروغ هرچه بزرگ تر باشد باور آن برای مردم راحت تر است

تاکتیکهای جنگ نرم:

5-پاره حقیقت گویی

الف- ارائه بخشی از پیام و حذف بخشی دیگر برای انحراف ذهن مخاطب

ب- خبر کامل شش عنصر دارد: (که، کجا، کی، چرا، چه، چگونه)

که هرگاه یکی از عناصر خبر حذف شود خبر ناقص است

ج- درپاره حقیقت گویی معمولاً عنصر چرا حذف می شود

مثلاً در حمله امریکا به عراق از ظلم و ستم حکومت بعثیهای

عراق به مردم این کشور سخن گفته میشود ولی از چرایی

تجاوز امریکا سخنی به میان نمی آید

تاکتیکهای جنگ نرم:

6- پیشگوییهای فاجعه امیز:

الف- ارائه پیشگوییهای فاجعه امیز با استفاده از امارهای ساختگی
ب- درتبلیغات انتخاباتی کاندیداها برای از میدان به در کردن رقیب
از این تاکتیک استفاده می کنند

7- برجسته سازی:

- برجسته سازی ویژگیهای یک موضوع به منظور جلب توجه
مخاطب مثل ویژگیهای یک کاندیدا در انتخابات

8- انسانیت زدایی و اهریمن سازی:

- این تاکتیک برای توجیه حمله به دشمن استفاده می شود مثلاً ارائه
تصاویری از وحشی گری طالبان و رژیم بعث عراق برای توجیه
حمله امریکا به افغانستان و عراق

تاکتیکهای جنگ نرم:

9- ایجاد تفرقه و تضاد:

- الف- این روش برای به هم زدن انسجام در جبهه دشمن استفاده می شود مثل اقدام عمروابن عاص در جنگ صفین
- ب- این تاکتیک به شدت علیه جمهوری اسلامی استفاده می شود

10- حذف و سانسور:

- الف- سانسور ایجاد فضای مناسب برای سایر روشها است
- ب- حذف بخشی از خبر و نشر بخش دیگر راهی برای شایعه سازی است

11- جاذبه های جنسی:

- الف- استفاده از مجریانی با ظاهر تحریک آمیز
- ب- هدف غافل کردن مخاطب از هسته مرکزی پیام است

تاکتیک‌های جنگ نرم:

12-جنگ روانی(رسانه ای)

الف-جنگ رسانه ای یعنی استفاده از ظرفیت رسانه ها به منظور ایجاد بحران یا تشدید آن در کشور هدف

ب-این تاکتیک کاربردی ترین شیوه جنگ نرم علیه ملت‌هاست

ج-سربازان جنگ رسانه ای سیاستمداران تبلیغات بین المللی هستند

د-درجنگ رسانه ای هماهنگی بخش نظامی،سیاسی،اطلاعاتی، و

رسانه ای به چشم می خورد

ه-هدف از جنگ رسانه ای این است که دشمن روحیه خود را ببازد

و اراده اش برای مقاومت از دست بدهد

و- در راستای جنگ رسانه ای با بمباران استراتژیک هم تاسیسات

زیربنایی و هم روحیه دشمن را تخریب کرده و از مقاومت باز میدارند

تاکتیکهای جنگ نرم:

13- ترور شخصیت:

الف- هنگامی که نشود یا نباید شخصی را ترور فیزیکی کرد با استفاده از روشهایی مثل اهریمن سازی، انسانیت زدایی و پاره حقیقت گویی شخصیت او را ترور می کنند

ب- هدف از ترور شخصیتی کاهش محبوبیت و افزایش نفرت از سوژه مورد نظر است

ج- طنز، شعر، کاریکاتور، کلیپ های کوتاه ابزارهایی برای ترور شخصیت محسوب می شوند

14- تکرار:

در این روش سعی می شود با تکرار پیام موضوع معینی به مخاطب القا شده و در ذهن او جای افتد

تاکتیکهای جنگ نرم:

15-مبالغه:

مبالغه یعنی اغراق و بزرگ نمایی یک گزینه در راستای هدف مثلاً غربیها بامبالغه در دستاوردهای تکنولوژیک خود و ناکامی دیگران سعی دارند خود را موفق و روحیه دیگران را تضعیف کنند

16-توسل به ترس و ایجاد وحشت:

توسل به ترس و ایجاد وحشت دو کاربرد دارد:

-تضعیف روحیه دشمن

-همگرایی و انسجام در جبهه خودی مثلاً:

امریکائیها طی حمله به عراق می کوشیدند تا با ایجاد ترس و وحشت روحیه عراقیها را تضعیف کنند در ضمن بالقای خطر حملات هسته ای عراق سعی میکردند اروپاییها را در اینکار با خود متحد سازند

تاکتیکهای جنگ نرم:

17- مغالطه:

الف- مغالطه یا تحریف، انتخاب شواهدی است که نظری را تایید می کند و چشم پوشی از شواهدی است که آن نظری را تایید نمی کند

مثلاً: غرب برای مقابله با جمهوری اسلامی سعی می کند چهره ای تحریف شده از ایران را به جهان معرفی کند فعالیت هسته ای ما را تهدیدکننده صلح و امنیت جهانی، مبارزه با داعش را مداخله در امور منطقه و حمایت از مبارزات برحق مردم فلسطین را حمایت از تروریسم معرفی کند

در مقابل هرگز از فرهنگ اصیل و کهن ایرانی-اسلامی آن که پیام اور صلح و امنیت و عدالت در جهان است سخن نگوید

موضوعات پژوهش:

- 1- انقلاب مخملین چیست (باذکر نمونه ای از آن در ایران)
- 2- fatf چیست؟ و پیامدهای پذیرش آن کدام است؟
- 3- امریکا در رویارویی با انقلاب اسلامی (چرا مرگ بر امریکا)
- 4- استکبار شناسی (با محوریت تحریم)
- 5- فراماسونری چیست؟ (باذکر نمونه ای از عملکرد آنها در ایران)
- 6- نفوذ دشمن ابعاد و شیوه های آن؟
- 7- رانت و رانت خواری و اقسام و شیوه های آن؟
- 8- علل ناکامی امریکا در رویارویی با انقلاب اسلامی ایران؟
- 9- اقتصاد مقاومتی، چرا و چگونه؟
- 10- صهیونیسم و نقش آن در بحرانهای منطقه؟
- 11- تحریم و راه های مقابله با آن؟ 12- تروریسم در ایران و منطقه

موضوعات پژوهش:

- 1-برجام، انتظارات و دریافتها
- 2-انقلاب مخملین و براندازی نرم(بازک نمونه ای از ایران)
- 3-فراماسوئری چیست (با ذکر نمونه ای از عملکرد آن در ایران)
- 4-تسخیر لانه جاسوسی و پیامدهای آن
- 5-علل ناکامی امریکا در رویارویی با انقلاب اسلامی
- 6-نفوذ دشمن، انواع و شیوه های آن
- 7-اقتصاد مقاومتی ،چرا و چگونه؟
- 8-مبانی نظری و جلوه های عملی ولایت فقیه
- 9-رانت و رانت خواری و اقسام آن
- 10-امریکا در رویارویی با انقلاب اسلامی(چرا مرگ بر امریکا)

موضوعات پژوهش:

- 11- صهیونیسم و نقش آن در بحران افرینی های منطقه ای
- 12- تروریسم در ایران و منطقه (جریان نفاق، داعش و القاعده)
- 13- تحریم امریکا علیه ایران، اهداف و پیامدها
- 14- تحریم و راه های مقابله با آن
- 15- استکبار شناسی (با محوریت تحریم)
- 16- استکبار شناسی (با محوریت تروریسم)
- 17- استکبار شناسی (با محوریت جنگ و تجاوز)
- 18-